

AR IŠGIRS TAUTA IŠEIVIJOS BALSA?

Jurgis Janušaitis

Lietuvos Seimo rinkimai jau čia pat. Subruzdimas, rinkimams artėjant, be abejo, didelis tiek Tėvynėje Lietuvoje, tiek ir išeivijoje.

Šie Seimo rinkimai Lietuvai – be galo svarbūs. Nuo jų rezultatų priklausys Lietuvos ateitis. Valdančioji LDDP partija, be abejo, jau jaučia, kad rinkimai neatneš jiems naujų pergalių ir Seime turėtas šiltas vietas teks užleisti naujai išrinktiesiems. Bet tenka stebėtis, kad prieš rinkimus Lietuvoje net 33 partijos atsirado ir visos reiškia pretenzijas į Seimo atstovų kėdes.

Nuosekliai stebint nuotaikas Lietuvoje ir skaitant Lietuvos bei išeivijos lietuvių spaudą, jaučiamas didelis tautos susiskaldymas. Nebandoma sudaryti tvirtų koalicijų, net iki šiol neišsakomos partijų rinkiminės programos. Tad nenuostabu, kad žmonės Lietuvoje, patyrę ir LDDP valdymo nuosmukį, lieka abejingi ir šiems rinkimams. O iš spaudos nematyti, kad partijos intensyviai jungtųsi į tautos rūpesčius, į žmonių viltis, kad savomis programomis sujungtų pasyviąją tautos dalį.

"Dirvoje" skaitėme Lietuvių tautininkų sąjungos rinkiminę programą, o Lietuvoje ši sąjunga savo programą išleido atskira 64 puslapių knygutė. Perskaičius programą suvoki, kokie kilnūs Lietuvių tautininkų sąjungos tikslai, kiek daug žadama lietuviui ir Lietuvai. Programa apima visas gyvenimo sritis: švietimą, kultūrą, politiką, ekonomiką, sveikatos apsaugą. Perskaitęs programą, galvoji: žadamas nepaprastas gerbūvis.

Ar ši programa būtų pilnai įgyvendinama, valdant Lietuvą šiai partijai, tenka pagalvoti. Bet gerai, kad Lietuvių tautininkų sąjunga – palyginant negausi partija, taip kruopščiai ruošiasi rinkimams ir žada Lietuvai gražią ateitį. Iš spaudos jau gerai pažįstame ir Lietuvių tautininkų sąjungos lyderius: dr. L. Milčią, prof. dr. M. Treinį, R. Smetoną ir kitus. Skaitome jų išsamius straipsnius. Jie – logiški, apmąstyti. Pagal šias mintis tvarkant šalį, be abejo, gerbūvis užtikrintas.

Tik kyla klausimas: ar Lietuvių tautininkų sąjun-

gos programą žino žmonės Lietuvoje. Ar pakankamai informuojama tauta, ar negausi Sąjunga turi propagandos centrus miestuose ir kaimuose? O tai būtina. Būtinai geri kalbėtojai, idealistai, moką įtikinti abejingus žmones. Jeigu to nėra, tai ir rinkimuose neteks sulaukti rinkėjų dėmesio. Žinoma, didžiosioms partijoms, turinčioms savo rankose spaudą, TV ir radiją, kur kas lengviau propaguoti savas programas.

Lietuviškoji išeivija, be abejo, taip pat domisi rinkimais. JAV yra susidarę net Tėvynės Sąjungos (Lietuvos Konservatorių) partijos rėmėjų skyriai. Pastaruoju laiku, ypač Čikagoje, aktyviai pradėjo veikti Lietuvos krikščionių demokratų partijos rėmėjai. Juos lanko iš Lietuvos tų partijų lyderiai, kurie susirinkimuose išeiviams aiškina savo partijų tikslus. Žinoma, neapsieinama ir be piniginės paramos, skirtos šių partijų dalyvavimui rinkimuose.

Tai puiku. Gerai, kad išgirstame lyderių žodį, tačiau būtų taip pat gerai, kad gausūs tų partijų propagandistai dirbtų visoje Lietuvoje, jos miestuose ir kaimuose.

Išeivija rūpinasi Lietuvos ateitimi. Tai liudija ir gausios aukos, skirtos ir šiems rinkimams. Lietuvos tautininkų sąjunga paramos susilaukia iš Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos, nors ta sąjunga pati milijonų izde neturi. Bet nuoširdžių rėmėjų vis tik atsiranda.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos dvidešimt ketvirtajame seime dalyvavo Lietuvos tautininkų sąjungos lyderis, seimo narys dr. L. Milčius, kuris skaitė paskaitas, svarstė Lietuvos problemas, aplankė keletą telkinių. Taigi išeivija apšviesta Lietuvių Tautininkų sąjungos rūpesčiais ir planais, besiruošiant Seimo rinkimams.

Išeivija įvairiais būdais bando Lietuvoje gyvenančius tėvynainius įtakoti, kad jie balsuotų už pačius padoriausius žmones, kad pagaliau atmestų LDDP partijos valdymą, kad surastų bendrą kalbą išrinktieji Seimo nariai ir kad jie sąžiningai dirbtų geresnei Lietuvos atečiai. Tik, atrodo, išeivijos atstovų Lietuvoje nė vienoje partijoje nematyti, išskyrus nuosta-

bios kantrybės mūsų žymų veikėją Valdą Adamkų, kuris dirba su keliomis partijomis, nors kritikos ir purvo iš Lietuvos ir iš kai kurių išeivijos veikėjų nestokojama.

O būtų gal buvę gera, kad Lietuvos partijos būtų pasikvietusios ir iš užsienio lietuvių tarpo gerus politikus, gerus kalbėtojus, gerus propagandistus? Jie, be abejo, keliaudami iš miesto į miestą, iš kaimo į kaimą, būtų galėję žmonėms suteikti ryžto dalyvauti rinkimuose ir, pakeitus subankrutavusią LDDP valdžią, užtikrinti Lietuvai geresnę ateitį? Tad ar išgirdo tauta išeivijos balsą?

APPLE kursų dalyviai Trakų pilyje. I. Giedris nuotr.

KREIPIMASIS Į LIETUVOS RESPUBLIKOS PILIEČIUS

Kadangi visą savo gyvenimą, kiek leido jėgos ir sugebėjimai, kovojau prieš kruvinąją sovietinį režimą, naikinusį mūsų tautą, ir už šią kovą keliolika metų praleidau kalėjimuose bei tremtyje, manau turįs moralinę teisę kreiptis į tautą. Mano galva, ji šiandien stovi kryžkelėje ir, pasirinkusi neteisėną kelią, vėl gali atsidurti ne mažesniame pavojuje, kaip 1940 m. birželį.

Prasidėjus rinkiminei kampanijai, tautą užgiuvo demagogijos lavina, kuri vėl gali aptemdyti jos galvą. Karti patirtis verčia prisiminti, kaip buvo sujauktas mūsų tautos protas, 1990 metais atkūrus Lietuvos valstybingumą, kai visi tylėjo, valdžią atiduodant tai pačiai komunistų partijai, kuri 50 metų su okupantais naikino lietuvių ir lietuviybę. Klatingas demagogijos šydas privertė visus tylėti 1991 metų sausį, kai pasitelkus politinį melą, buvo nuverstas teisėtas premjeras Albertas Šimėnas. Kas, jei ne mes, 1992 metų rudenį išrinkome į Seimą daugelį buvusių kolaborantų. Tik trumpa atmintis ir sujauktas protas Lietuvos prezidentu išrinko LKP pirmąjį sekretorių. Kodėl tada nesusimąstėme, kad svetimos valstybės sukurta politinė struktūra niekada nevykdys savo rinki-

minių pažadų?

Kodėl tylėjome, sausio 13 d. aukas laidojant tarp rusų kapinių ir Sniečkaus kruvinos misijos dalyvių kapų? Kodėl bent jau šalia nepastatomas paminklas Nežinomojo partizano atminimui, kad būtų sujungta 40-ties tūkstančių partizanų ir sausio 13-osios auka už Lietuvos laisvę? Kodėl iki šiol tylime, kad nėra paminklo Romo Kalantos susideginimo vietoje?

Drįstu teigti, kad tiek save vadinantieji "dešiniai-siais", tiek ir buvusieji komunistai susivienijo, pūsdami miglą ir kvailindami tautą. 1990-1992 metais valdžioje buvusieji, savo pražūtingomis reformomis sukėlė toki socialinį tautos nepasitenkinimą, kad komunistai sugrąžintų visas pozicijas, kurias iš jų buvo atėmusi Kovo 11-oji.

Šaulių sąjunga prieškarinio Lietuvoje buvo pagrindinis valstybės ramstis, turėjęs savo eilėse 70 tūkstančių ginkluotų vyrų. Vieni dabartinės opozicijos vadų šią sąjungą sąmoningai sugriovė, o kiti bailiai tylėjo ir tebetyli, stebėdami šios sąjungos agoniją. Ar ne dabartinė opozicijos vadovybė kalta dėl to, kad beveik likviduota skautų sąjunga? Seimo opozicijos išdavystę simbolizuoja sugriauta buvusių KGB rūmų

autentika ir juose įkurtas genocido muziejus, kuriame nėra nė vieno eksponato.

Kokioje pasaulio šalyje reiškiamas tokia nepagarba buvusiems rezistentams, kaip Lietuvoje? Kodėl iki šiol buvusiems partizanams ir tremtiniais nesugrąžinta jų krauju ir ašaromis aplaistyta žemė? Sakysite todėl, kad Lietuvą valdo komunistai. Bet ir 1990-1992 m. buvo demonstruojama tokia pat nepagarba kovotojams už Lietuvos laisvę, kaip ir šiandien.

Lietuvą gelbėti nuo partokratų buvo pasiryžęs Stasys Lozoraitis, tačiau dabartinės opozicijos vadai sukūrė tariamus rėmimo štabus, kurie tik kompromitavo šį patriotą ir nulėmė jo pralaimėjimą. Suraskime Lietuvos bibliotekose nors vieną knygelę, nors vieną straipsnelį opozicijos kontroliuojamame dienraštyje, kuriame būtų raginama nerinkti prezidentu buvusio LKP CK pirmojo sekretoriaus. Aukštas Rusijos pareigūnas yra viešai pareiškęs, kad jie, išeidami iš Lietuvos, pasiliko visiems laikams. Stebint pastarųjų metų įvykius, regis, kad jis yra teisus.

Baisiausia, kad Lietuvai priešiškomis politinėms jėgoms pavyko pristesti mums marksistinių mąstymą.

(Nukelta į 6-tą psl.)

Girdėta iš Vilniaus

• **LIETUVA IR NATO.** Nors JAV Gynybos sekretorius William Perry pareiškė, kad Baltijos šalys dar nepasirengusios tapti sąjungos narėmis, Lietuva ir toliau siūlo į šios organizacijos plėtimosi procesą vienu metu įtraukti visas valstybes kandidates. "Šiuo metu gana įtakinga nuomonė apie ribotą NATO išplėtimą, tačiau Lietuva mano, kad visos valstybės, tvirtai ketinančios stoti į šią organizaciją, suartėjimo su NATO procesą turi pradėti vienu metu", – Eltos korespondentui sakė Užsienio reikalų ministras Povilas Gylys. Taip jis komentavo penktadienį Norvegijoje, kur vyko NATO gynybos ministrų susitikimas, surengtoje spaudos konferencijoje V. Perio pareikštą nuomonę, jog Lietuva, Latvija ir Estija "dar nėra pasirengusios" narystei Šiaurės Atlanto Aljanse. Šis V. Perio pareiškimas yra pirmasis oficialus aukšto JAV pareigūno patvirtinimas, jog Baltijos šalys tikriausia nebus priimtos.

• **NUSIKALSTAMUMAS.** Pagal užregistruotų nusikaltimų skaičių per aštuonis šių metų mėnesius Lietuva smarkiai lenkia Latviją ir Estiją. Lietuvoje per minėtą laikotarpį užregistruota 43 697, Latvijoje – 24 837, Estijoje – 22 964 nusikaltimai.

Tačiau daugiausiai nusikaltimų 10 tūkstančių gyventojų užregistruota Estijoje – 156, Lietuvoje – 118, Latvijoje – 100. Estijoje mažiausiai nusikaltimų išaiškinama – tik 29,7 %. Lietuvoje išaiškinama 41,8 %, Latvijoje – 38,5 %

• **GAMYBA MAŽĖJA.** Statistikos departamento duomenimis, tarp Baltijos valstybių tik Lietuvoje rugpjūčio mėnesį pramonės produkcijos buvo parduota arba išsiųsta 1,9 % mažiau negu liepą, o per metus – 2,7 % mažiau. Estijoje jos parduota 16,4 %, Latvijoje – 11,6 %, Baltarusijoje – 5,4 % daugiau negu prieš mėnesį. Iki šiol Lietuva šioje srityje pirmaudavo.

• **NELAIMĖS.** Degtukus gaminančioje Kauno akcinėje bendrovėje "Liepsna" kilo gaisras, kurio metu apdegė keturios darbininkės. Dvi nukentėjusios paguldytos į Kauno akademinių klinikų reanimacijos ir intensyviosios terapijos skyrių. Medikų vertinimu, jų būklė – gana sunki.

Rugsėjo 24 d. uždarnosios akcinės bendrovės "Kauno Germė" medžio apdirbimo ceche Juragiuose darbo vietoje žuvo darbininkas Irenijus Bružikas (gim. 1973 m.). Pjaunant lentą, trūko staklių ribotuvo grandinės laikiklis. Diskinis pjūklas perpjovė jaunuolio liemenį išilgai nuo veido žemyn.

Rugsėjo 30 d. Klaipėdos priemiestyje, "Draugystės" geležinkelio stotyje prakiuro traukinio cisterna ir apytiksliai 2-3 tonos anglies disulside išsiliejo ant žemės. Maždaug 15 centimetrų ilgio įtrūkimą pavyko užtaisyti. Išsiliejęs skystis yra labai nuodingas ir degus. Lietuvoje nepavyko rasti cisternos, į kurią būtų galima perpumpuoti šį skystį. Tariamasi, kad ji būtų atsiųsta iš Vokietijos, kuriai ir buvo skirtas šis kroviny.

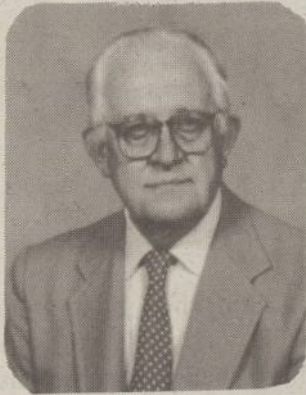
• **LIETUVOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTRO VIZITAS Į JAV.** Lietuvos respublikos nuolatinės misijos Jungtinėse Tautose ambasadorius dr. Oskaras Jusys pranešė, kad spalio 7 d. Niujorke lankysis Lietuvos Respublikos Užsienio reikalų ministras prof. Povilas Gylys. Ministras planuoja pasirašyti sutartį dėl visapusiško branduolinių bandymų uždraudimo ir pasakyti kalbą Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos sesijoje. Niujorke ministras taip pat susitiks su Amerikos Žydų komiteto nariais, Japonijos Nuolatinio atstovo JT Ambasadoriumi Hisashi Owada, Portugalijos bei Italijos Užsienio reikalų ministrų pavaduotojais. Tos pačios dienos pavakare ministras P. Gylys išvyksta į Vašingtoną, kur susitiks su aukštais JAV administracijos pareigūnais.

• **KANDIDATAS.** Liūdnai pagarsėjusio koncerno EBSW prezidentas Gintaras Petrikas įregistruotas nepriklausomu (t.y. save iškėlusiu) kandidatu į Seimo narius Kaune, Centro rinkimų apygardoje nr. 13. Vyriausiajai rinkimų komisijai teko įregistruoti G. Petriką, kadangi penktadienį Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų kolegija patenkino jo skundą dėl ankstesnio VRK sprendimo neregistruoti G. Petriko kandidatu į Seimą. Mat buvo teigiama, jog už parašą, kurių kiekvienas nepriklausomas kandidatas turi surinkti nemažiau kaip po tūkstantį, G. Petriko patikėtiniai minėtosios apygardos gyventojams mokėjo nedideles pinigų sumas, taip pažeisdami savanoriškumo principą. Tačiau šią versiją teismas atmetė. G. Petriko rėmėjai teigia, kad jie dalijo... labdarą.

G. Petrikui yra iškelta baudžiamoji byla dėl jo vadovaujamo koncerno finansinės veiklos. Jam taikomas namų areštas.

Iš visur – apie viską

SUNKU ATKURTI TAIKĄ

Algirdas Pužauskas

Sukilo Palestina

Paskutinė rugsėjo mėnesio savaitė parodė, kad taika Palestinos žemėje – dar tik svajonė. Naujasis Izraelio premjeras Benjaminas Netanjahu, sudaręs vyriausybę pareiškė, kad jis niekad nesusitiks su palestiniečių vadu J. Arafatu. Pirmasis iš aukštosios Izraelio vadovų grupės su J. Arafatu susitiko Izraelio prezidentas Veicmanas, buvęs Izraelio aviacijos vadu, gynybos ministru, o jaunystėje buvęs Britanijos Karališkojo oro laivyno lakūnu. Jis savo moraliniu spaudimu paskatino ir premjerą pagaliau susitikti su J. Arafatu. Jų pasimatymas įvyko rugsėjo 4 d. Buvo susitarta svarbesnius klausimus spręsti atskiruose abiejų pusių komitetuose.

Įvairių klausimų atsirado nemažai. Juos derinti padėjo Norvegijos diplomatas Teris Larsenas, važinėdamas tarp Gazos srities ir Jeruzalės, tarpininkaudamas ir padėdamas ieškoti kompromisų.

Kaip atsimename, visas taikos ieškojimo procesas prasidėjo 1993 m. Oslo mieste, Norvegijoje. Skirtumas tik tas, kad tuomet Izraelį valdė nuosaikesnė darbo partijos vyriausybė.

Rugsėjo 27 d. arabų demonstracijos ir riaušės įvyko penkiuose Vakarų kranto miestuose, kur jauni arabai pradėjo svaidyti akmenis į Izraelio kareivius ir policininkus. Nuo smurto veiksmų pradžios jau žuvo 56 palestiniečiai ir 14 izraeliečiai. Tarp žuvusių buvo vienas egiptietis karininkas, tarnavęs Gazos srities pasienyje. Premjeras Netanjahu spaudos konferencijoje piktai suvertė kaltę dėl visų neramumų Palestinos valdžios vadovui I. Arafatui ir pažadėjo imtis visų priemonių, kad apgintų Izraelio kareivius.

Reikia atsiminti, kad šalia jaunuolių, mėčiusių akmenis, pasitaikė ir ginkluotų palestiniečių policininkų, kurie įsijungė į riaušes. Pales-

tinės taikos su Izraeliu priešrinkai – Hamas grupuotė paskelbė, kad dabar vėl atėjo laikas imtis savižudžių arabų akcijų.

Libane rinkimus laimėjo Sirijos "palaimintas" kandidatas į premjero vietą Rafikas Hariris. Sirija ta proga atsiuntė į Libaną kelis tūkstančius naujų kareivių "draugiškiems karo pratimams".

Palestinos gyventojus labai užgavo Izraelio vyriausybės nutarimas pradėti archeologinius tyrinėjimus prie žydams šventos Verksmų sienos. Pradėtas kasti tunelis veda į kalną, kuris šventas ne tik žydams, bet ir musulmonams. Čia pat stovi ir Jeruzalės arabams šventa Al Aksa mečetė. Į joje besimeldžiančių palestiniečių būrį rugsėjo 27 d. buvo įsibrovę Jeruzalės policininkai. Betliuje buvo saugomas Rashedės antkapis. Jį apsupę globojo palestiniečiai policininkai. Vistiek žydams buvo sugadinta šventa Sukkoto savaitė. Jie negalėjo pasimelsti prie romėnų 70 metais prieš Kristų sugriautos šventyklos sienos.

Nežiūrint smurto Izraelyje, Egipto vyriausybė paskelbė, kad ji lapkričio mėnesį rengiasi sukviesti regiono vyriausybių vadus į ekonominių reikalų konferenciją. Prezidentas Mubarakas ragino Izraelį padaryti nuolaidų ir nesugadinti planuojamos regiono bendros ekonominės rinkos Viduriniųjų Rytų ir Šiaurinės Afrikos zonoje. Sakoma, kad Egiptas jau buvo nutaręs po paskutiniųjų įvykių tą konferenciją atšaukti, tačiau, Amerikai spaudžiant, ji bus organizuojama Kaire lapkričio 12-14 d.

Jungtinėse Tautose ilgai užsitęsė Saugumo Tarybos posėdžiai, kuriuose daug Vakarų valstybių kartu su arabų atstovais kritikavo Izraelio vyriausybę. JAV ambasadorė ponė Albright bandė sustabdyti Tarybos posėdžius, o vėliau ragino nieko nekaltinti dėl įvykių Izraelyje. Daug Azijos ir Europos užsienio reikalų ministrų, jų tarpe Kanados, Prancūzijos, ir Anglijos, išreiškė savo abejonę, ar Izraelis iš tiesų ieško taikos savo okupuotose teritorijose. Izraelio poziciją gynė jo užsienio reikalų ministras, sakydamas, kad Izraelis nesileis būti teisiamas.

Arabų šalių atstovai nurodė pavyzdžius, kaip Izraelis nesiskaito su palesti-

niečiais. Neseniai Saudo Arabija pasiuntė Gazos pakraščio gyventojams avienos – 10,500 papjautų avių. Izraelio muitininkai išlaikė mėsą visą mėnesį. Po to teko ją sudeginti.

Saugumo Taryboje arabų valstybės reikalavo nutraukti smurto veiksmus, tęsti taikos derybas ir uždaryti tą archeologinį tunelį visiems arabams šventoje vietoje. Taryba vienbalsiai (tik Amerikai susilaikius) priėmė Izraeliui nemalonią rezoliuciją.

Afganistano smogikai

Afganistano įvairių grupuočių partizanai, išviję Sovietų Sąjungos kariuomenę 1989 metais, dar daug metų kovojo tarp savęs dėl valdžios. Rugsėjo 26 d. į sostinę – Kabulą atėjo dar nematyta nauja grupuotė, vadinama Taliban. Tai islamo seminarijų studentų kariuomenė, kuri pagarsėjo fanatišku šventų įstatymų vykdymu. Ši grupė jau užėmė du trečdalius Afganistano, svarbiuosius miestus ir pagaliau be didelių kovų perėmė sostinę Kabulą. Vyriausieji valdžios vadai išbėgo į kalnus, o taikos pasiūlygę miesto gyventojai sutiko jaunuolius su gėlėmis.

Rugsėjo 26 d. miesto centre buvo pakartas buvęs Afganistano prezidentas, komunistų vadas Nadžibula. Paskelbta, kad visos mergaičių mokyklos uždaromos. Moterų judėjimas ir darbovietės suvaržomos. Įvedamos naujos bausmės piktadariams: viešas plakimas rykštėmis, kūno galūnių amputavimas ir mirties bausmė.

Stebėtojai teigia, kad Talibano jėgų atvykimas į Jalalabado miestą ir dabar į sostinę parodė puikią šių jėgų organizaciją. Per garsiakalbius pranešta miesto gyventojams, kad visi eitų savo pareigas. Kitą dieną į miestą atvažiavo 30 sunkvežimių kavianas su maisto produktais. Naujoji valdžia pažadėjo taiką ir tvarką.

TRUMPAI

• Izraelio valdžia, Vokietijos diplomatai tarpininkaujant, apsikeitė su Libano "Dievo partijos" vadovybe žuvusių kūnais. Už dviejų Izraelio lakūnų kūnus arabai

(Nukelta į 3 psl.)

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
DIRVA TEL. (216) 531-8150
 FAX. 216 531-8428
 P.O. BOX 19191 CLEVELAND, OHIO 44119 - 0191
 19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119
 THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
 EDITOR: DR. JONAS JASAITIS
 DIRVA (USPS 157-580)
 Postmaster: Send address changes to DIRVA
 19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0191
 Second-class postage paid at Cleveland, Ohio and additional
 mailing offices. • Published Weekly by American Lithuanian Press
 & Radio Assn. VILTIS, INC. — Subscription per year \$30.00 • Single
 copy 65 cents. Air mail overseas \$100.00 yr.
 Prenumerata metams \$30.00, pusei metų \$17.00 • Oro paštu į
 užsienį metams \$100.00 pusei metų \$55.00 • Atskiuro numerio
 kaina 65 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapy-
 vardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. • Nespausdinti
 straipsniai grąžinami tik autoriams prašant — Už skelbimų turinį ir
 kalbą redakcija neatsako.

LIETUVA KRYŽKELĖJE

Juozas Žygas

PERTVARKYTI ADMINISTRACINĮ APARATĄ

Daugelis yra pastebėję, kad net ir geriausi sumanymai bei planai paskęsta biurokratinėje pelkėje. Kaip galėtų nepasąsėti, jeigu Lietuvoje ministerijų yra turbūt daugiau, negu Didžiojoje Britanijoje. Lietuvos Seimas, turintis 141 atstovą, pagal savo dydį prilygsta vienam trečdaliui Rusijos Dūmos. Toks Seimas yra aiškiai per didelis ir negali sėkmingai veikti. Beto, beveik visada vienas trečdalis Seimo narių arba nedalyvauja arba per posėdžius miega.

Žinoma, vienu mostu jo sumažinti negalima. Reikia pakeisti Konstitucijos paragrafus, kurie sovietinę imperinę galvoseną atstovauja. O tai padaryti galėtų tik naujas Seimas. Todėl reikia stengtis, kad būtų išrinktas toks Seimas, kuris tą girnų akmenį nurintų.

Iš visur – apie viską

(Atkelta iš 2 psl.)

gavo 123 savo kovotojų palaikymą. Izraelis atidavė 45 libaniečius karo belaisvius už 17 Libano krikščionių kareivių, saugančių Izraelio įsteigtą "saugumo zoną".

• Rugsėjo 28 JAV 104-tasis Kongresas baigė darbą. Paskutinėmis dienomis Atstovų Rūmuose posėdžiai baigėsi po vidurnakčio. Buvo priimtas ne vienas naujas įstatymas. Vidaus reikalams paskirta 200 milijardų dolerių lėšų, neskaitant dar 245 milijardų kariniams reikalams. Po to kongresmenai išvažiavo namo, kad galėtų įsijungti į rinkimų kampaniją.

• Japonijos premjeras Hašimoto rugsėjo 27 d. paleido parlamentą ir paskelbė naujus rinkimus spalio 20 d. Spėjama, kad jam pavyks vėl tapti premjeru, nes jo koalicijai pavyko pakeisti rinkimų įstatymus, kurie dabar yra nepalankūs mažosioms partijoms.

• Argentinos darbi-

Toks milžiniškas valdininkijos ir pieštukus stumdančių aparatas net žymiai didesnę ir turtingesnę valstybę galėtų "ant menčių patiesti". Be to, reikia gerokai apkarpyti valdininkų skaičių. Kiekvienas, nors ir eilinis raštininkėlis, kuomet valdininku yra pavadinamas, pradeda savo tariamą "svorį" jausti. Tad su tokiu jau yra sunku susikalbėti. Reikėtų aiškiai pabrėžti, kad valstybės tarnautojai yra ne tam, kad žmones valdytų, o tam, kad jiems tarnautų. Reikia, kad žmonės aiškiai pajustų savo jėgą, pareigas ir atsakomybę!

Turbūt turėtų būti aiški riba nubrėžta: žemiau departamento vicedirektoriaus esančios visos kitos kategorijos – tik tarnautojai. Toks psichologinis pasikeitimas turėtų abiejose pusėse stovinčius teigiamai paveikti. Žinoma, būvę "valdininkai" nenorėtų tarnautojais pasidaryti, bet su laiku turės priprasti. Reikia užmiršti tuos laikus, kuomet ūkininkas ar darbininkas į bet kurią įstaigą eidavo žemai nusilenkęs ir kepurę rankose glamžydamas.

Čia mes, vakariečiai, galėtume prie to prisidėti. Jau įpratome visose įstaigose stovėti tiesiai, nes būdami mokesčių mokėtojai ir rinkėjais, jaučiame esą lygiateisiai ir lygiaverčiai. Tad ir kiekvienas lietuvis savo krašto įstaigose turėtų jaustis, kad jis stovi ne prieš kažkokį

"uriadniką", bet prieš žmogų, turintį jam patarnauti.

TURĖTI AIŠKIA EKONOMINĘ PROGRAMĄ

Žmonės yra pervargę ir nusivylę, tad jie nebus linkę klausytis ilgų kalbų ir "iš tuščio į kiaurą pilstymo". Jie nenorės klausytis partijų programų dėstymo ar demokratijos principų aiškinimo. Viskas, ką jie norėtų išgirsti, tai: kada pasibaigs bankų vagystės, kada žmonės vėl darbo turės, kada iš sąžiningo darbo jie galės pragyventi? Jeigu kas nesugebės aiškiai ir įtikinamai į tuos klausimus atsakyti, tai auditorijos neturės!

Reikia sukurti planą, kaip atgaivinti žemės ūkį. Reikia, kad jo gaminiai būtų supirkti ir laiku pinigai sumokėti. Taip pat būtina išplėsti žemės ūkio produktų perdirbimą. Manau, kad reikėtų grįžti į kooperatyvus, kaip buvo prieš karą. Tuomet gyvulius bei paukščius supirko ir perdirbo "Maistas". Ne tik Lietuvos rinka buvo aprūpinta, bet dideliais kiekiais į Vakarų rinką eksportuota. Skerdyklos buvo moderniai įrengtos, su šaldytuvais, veterinarine priežiūra ir laboratorijomis, kuriose skerdienos pavyzdžiai buvo patikrinami. Tada Lietuvoje nebuvo tokių atvejų kaip dabar, kuomet 40-60 žmonių per vaisės užsikrečia.

(Bus daugiau)

Redaktoriaus skiltis

LAIKRAŠTIS IR SKAITYTOJAI (Pirmasis laiškas)

Net įdomu darosi, peržiūrint iš įvairių Amerikos agentūrų ir biznio kompanijų atsiųstus pranešimus. Jie būna skirti Pirmojo puslapio, Moterų, Įvykių, Meno, Sporto ir įvairiausiems kitokiems "Dirvos" savaitraščio redaktoriams. Taip ir įsivaizduoji modernų pastatą, judrius kabinetus, prikimštus sudėtingos aparatūros. Koridoriais zuja landūs reporteriai, kompiuterių klavišus spaudo operatorės. Taip dirba, pavyzdžiui, "Lietuvos rytas".

Užėjo kartą į mūsų kuklų nuomojamą kambarėlį senukas, pamatė mane sėdintį prie kompiuterio ir sako: "Tai va, žmogau, prie kokios technikos Amerikoje atsisėdai. Juk nebuvai tokios Lietuvoje matęs." Pagalvojau: gal ponas juokauja. Ne, veidas visiškai rimtas: žmogus kažkada buvusioje "Vilties" spaustuvėje dirbęs. Teko veteranui pasakyti, kad Amerikos lietuvių laikraščio redakcijoje rasti tokią susidėvėjusią ir pasenusią įrangą tikrai nesitikiu. Matyt, žmogus tebemanė, kad Lietuvoje vis dar vyžomis avime, o vidaus tualetą tik kine esame matę.

Ir Lietuvos žurnalistams akys ant kaktos išsprogę, jei sužinotų, kad dvylikos puslapių savaitraštį leidžia du žmonės. Apstulbintų juos toks "aukštas techninis lygis" išvydus, kad skiltys pašildytu vašku tebeklijuojamos. Neretai naktį iš sekmadienio į pirmadienį laikraščio maketą užbaigęs, atiduodu jį spaustuvės vežėjui ir meldžiuosi, kad tik kokia nors antraštė ar nuotrauka nenukristų. Juk spaustuvėje niekas to nė nepastebėtų, nes lietuviškai skaityti nemoka. Kartą taip jau atsitiko.

Vagys, kurie apsilankę pavasarį, dalį aparatūros čia pat sulaužė. Gal iš skubėjimo, o gal iš apmaudo, kad tik toki menką grobį terado. Dabar (ačiū mūsų nuoširdiems aukotojams) kompiuterius nusipirkome. Aišku, taip

pat tokius, kurie jau ne vienus metus buvo naudoti. Kitokios "prabangos" sau leisti niekaip negalėjome, nes mūsų leidėjo – "Vilties" kasa buvo jau katastrofiškai ištuštėjusi. Iki to aukų vėjau jau nuogastavome, kiek dar pajėgsime išsilaikyti. Dabar nors tam kartui pavojus šiek tiek atsitolino. Netgi galvojame prie modernesnio puslapių maketavimo būdo pereiti. Juo labiau, kad vieną gražią dieną ir to vaško galime nebegausti, nes niekas jo jau nebenaudoja.

Tai, ką dabar papasakojau, dalis mūsų skaitytojų žino. Tačiau, kaip rodo laiškas, daug žmonių apie tai niekada nėra susimąstę. Ne vienas rašo "redakcijai", prašydamas surasti juos dominančius pareigūnus arba adresus Lietuvoje, parašyti apie nusipelnusį žmogų, suteikti žinių kuriais nors klausimais ir t.t.

Tiesa, be pagalbininkės, renkančios tekstą, dar turiu du talkininkus. Vienas, turintis pusę administratoriaus "etato", tvarko prenumeratorių apskaitą, kitas pasirodo porą kartų per mėnesį (1-2 valandoms) ir surikiuoja finansinius dokumentus.

Tačiau vos užsimeni apie tai, kad "Dirvai" reikia ruošti pamainą, priimti nors vieną jaunesnį ir atitinkamą kvalifikaciją turintį žmogų, kuris galėtų ne tik skaityti korektūrą, bet ir pavaduoti susirgusį arba išvykusį, pasigirsta toks triukšmas, kad tampa aišku: visi nepakeičiami. Iškyrus redaktorių. Tad belieka tik dėl pasitaikančių klaidų jūsų atsiprašinėti ir ty liai paburnoti: "labdarą" šimtais tūkstančių dolerių skaičiuojame, o savo garbingą laikraštį taip užmiršome.

O gal jo nė nebereikia? Juk kas savaitę gauname pranešimus, kad "kaimynas numirė prieš tris mėnesius", "močiutė nebepaskaito". Dažniausia parašytas tik vienas žodis: "Cancel".

T Ė V Y N Ė S P A D A N G Ė J E

SEIMO RINKIMAI IR REFERENDUMAS

Rinkėjų dėmesiui

Spalio 4 d. LR Ambasada Vašingtone visiems užsiregistravusiems Lietuvos Respublikos piliečiams išsiuntė rinkimams reikalingus dokumentus. Balsuoti paštu galima pradėti nuo spalio 9 d.

Piliečiai, kurie dar nėra užsiregistravę, gali siųsti savo pareiškimus tiesiai į LR ambasadą Vašingtone iki

spalio 11 d. Po šios datos piliečių dokumentai balsavimui paštu nebebus priimami. Nesuspėję užsiregistruoti LR piliečiai galės rinkimų į Seimą dieną, t.y. spalio 20 d., nuo 9 iki 16 val. atvykti balsuoti asmeniškai į LR diplomatinės atstovybės Vašingtone, Niujorke, Čikagoje, Los Andželes. Visi rinkėjai, atvykę balsuoti asmeniškai, turėtų gauti paštu rinkėjo pažymėjimą arba galiojantį piliečio pasą.

Norėdami gauti balsavimo dokumentus arba iškilus kokiems nors neaiškumams, kreipkitės į bet kurią LR diplomatinę atstovybę Jungtinėse Valstijose.

Lietuvos Respublikos Ambasada atsiuntė "Dirvai" rinkiminių dokumentų pavyzdžius. Kad tai tėra tik pavyzdžiai, rodo, kad jie yra perbraukti. Tokius pat dokumentus gaus visi tie, kurie tu-

ri teisę balsuoti, renkant Lietuvos Respublikos Seimą, ir dalyvauti, rinkimų dieną rengiamame referendume.

Kol kas yra pateikti 2 rinkiminiai biuleteniai ir 1 referendumo biuletenis. Tačiau turime žinių, kad Seimas dar svarsto kitus klausimus, kuriuos taip pat siūlo referendumui. Todėl negalime tvirtinti, kad negausime naujų referendumo biuletenių.

Trumpai paaiškinsime dabartinę balsavimo tvar-

ką, nes ji yra gana sudėtinga. Dabartiniu metu Lietuvos Respublikos Seime yra 141 narys. Norinčių jais tapti, kaip teko girdėti, yra apie pusantro tūkstančio. Taigi rinkėjams apsispręsti nebus lengva.

Visa Lietuva Seimo rinkimams yra padalinta į 71 vienmandatę apygardą. Kiekvienoje vienmandatėje apygardoje išrenkamas vienas Seimo narys. Kiti 70 narių bus išrinkti daugiamandatėje apygardoje. Tokių apygardų yra tik viena.

Aptarsime tris dokumentus.

1. Daugiamandatės rinkimų apygardos balsavimo biuletenis yra "Dirvos" laikraščio puslapio dydžio. Pateikiame sumažintą jo kopiją.

Daugiamandatėje apygardoje balsuojama už vienos iš 24 partijų (sąjungų) sąrašą. Suradę partiją, už kurios sąrašą jūs norite balsuoti, pažymėkite prie jos pavadinimo dešinėje esantį skrituliuką kryželiu.

Tačiau šiemet rinkėjai dar turi teisę pareikšti savo nuomonę ir apie žmones, įrašytus į jūsų pasirinktos partijos sąrašą. Rinkėjų nuomonė gali parodyti atskirų politikų populiarumą.

Kiekviena partija į Vyriausiąją rinkimų komisiją yra pristatiusi savo siūlomų kandidatų sąrašą. Ties sąrašais yra nevienodo dydžio. Vienuose įrašyta daugiau kaip 40, kituose - daugiau kaip 110 asmenų. Rinkimų organizatoriai privalo supažindinti rinkėjus su šiais sąrašais. Kai kuriuos sąrašus teko matyti išspausdintus "Lietuvos aidė".

Biuletenyje prie kiekvienos partijos pavadinimo yra surašyta po 10 pirmųjų pavardžių iš to sąrašo. **Kartojame, kad jūs galite pareikšti savo nuomonę tik apie tos partijos, už kurią jūs balsavote, sąrašą.** Pavyzdžiui, jūs pažymėjote 16-tąją įrašytą vienintelę pajėgusią tarpusavyje susitarti dešiniųjų sąjungą - tautininkų ir demokratų koaliciją. Jeigu kuris nors asmuo esantis šiame sąrašė jums atrodo svarbus, tai romelyje, esančiame į dešinę už šio asmens pavardės įrašykite plusą arba "paukščiuką". Jeigu kuris nors asmuo jums nepatinka, išbraukite jo pavardę, o rombelį palikite tuščią.

Tačiau jeigu norite išreikšti savo nuomonę ne tik

(Nukelta į 5 psl.)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO RINKIMAI
1996 m. spalio 20 d.

DAUGIAMANDATĖS RINKIMŲ APYGARDOS
BALSAVIMO BIULETENIS

1	Respublikonų partija		K. Petrulis, R. Laktionkinas, D. Norkus, G. Mickus, A. Bervainis, A. Tujanskas, N. Birickij, A. Jakubauskas, P. Dubaka, A. Slučka...	Partijos prašymu, šio kandidatų sąrašo reitingas nenustatomas. Rinkėjai, balsavę už šį sąrašą, nuomonės apie jame įrašytus kandidatus nereiškia.
2	Lietuvos liberalų sąjunga		E. Gentvilas, K. Traplakis, K. Rimšelis, G. Steponavičius, J. Simonavičiūtė, A. Melianas, G. Babrauskas, R. Stanikaitis, J. Volkonovskis, D. A. Barakauskas	
3	Lietuvos centro sąjunga		R. Ozolas, E. Bičiūskas, V. Čepas, K. Glaveckas, R. Čiupaila, A. Čaplikas, R. Meilnikas, A. Grumadas, K. Valtukaitis, G. Šileikis	
4	Lietuvos rusų sąjunga		L. Dmitrijeva, J. Kobrin, T. Lavrenovas, A. Vasiljev, L. Kolcova, J. Utovka, V. Fedotov, A. Timofejevas, V. Rudenko, S. Dmitrijevas...	Partijos prašymu, šio kandidatų sąrašo reitingas nenustatomas. Rinkėjai, balsavę už šį sąrašą, nuomonės apie jame įrašytus kandidatus nereiškia.
5	Krikščionių demokratų sąjunga		K. Bobelis, V. Petkus, K. Antanavičius, A. Matulevičius, J. Genys, G. Tračevskienė, J. Jarašius, L. Zabulionis, S. Vidtmann, L. K. Jaskelevičius	
6	Lietuvos socialistų partija		A. Visockas, M. Stakvičius, M. Bugakovas, V. Kazakevičius, O. Jakubonienė, R. Muksinov, J. Valniskauskas, K. Glebauskas, M. Šiurlienė, V. Šugurovas	
7	Lietuvos laisvės sąjunga		V. Šustauskas, B. Pakėnas, G. Janušas, D. Bučinskis, G. Budnikas, A. Budnikas, E. Macijauskas, A. M. Nešavas, K. Jarašauskas, B. Meklonienė	
8	Lietuvos valstiečių partija		A. Valžmužis, J. Kraujelis, J. Panamariovas, R. Grigas, B. Pauža, V. Kambyliūnas, A. Gedgaudas, S. Jankevičius, J. Bagdaničius, A. Dagys	
9	Lietuvos lenkų rinkimų akcija		J. Senkevič, R. Macekianec, V. Jefimovas, V. Tomaševskis, H. Jankovskis, J. Bachmėtjėva, T. Filipovič, L. Talmont, G. J. Mincevič, M. Matusevič...	Partijos prašymu, šio kandidatų sąrašo reitingas nenustatomas. Rinkėjai, balsavę už šį sąrašą, nuomonės apie jame įrašytus kandidatus nereiškia.
10	Lietuvos socialdemokratų partija		A. Sakalas, R. J. Dągas, A. Akstinačiūnas, J. Valatka, V. Stasiūnaitė, N. Medvedev, R. Dovydėnienė, A. Butkevičius, A. Sysas, R. Zuoza	
11	Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjunga		B. Gajauskas, V. Briedienė, P. Jakubčionis, R. Vastilauskas, P. Musielkis, B. Sakalauskas, G. Dubauskas, A. Marilavičius, R. Krankalis, P. Varanuskas	
12	Lietuvių nacionalinė partija "Jaunoji Lietuva"		S. Buškevičius, V. Mikėnas, A. Škimborauskas, E. Kriščiūnas, D. Kreivys, V. Pušys, S. Kapšaitė, G. Stanislavienė, G. Jasulionis, S. Zablėnė...	Partijos prašymu, šio kandidatų sąrašo reitingas nenustatomas. Rinkėjai, balsavę už šį sąrašą, nuomonės apie jame įrašytus kandidatus nereiškia.
13	Lietuvos laisvės lyga		A. Terleckas, J. Gelžius, K. Gaška, V. Čeponis, R. Goštautienė, L. Bartulevičius, A. Orelius, R. Tėvelis, A. Pronckus, A. Velykis	
14	Lietuvos gyvenimo logikos partija		V. Valkšnoras, A. Liauškenė, R. Masilainikas, D. Subot, A. Rastanas, P. Trukšnys, E. Šablinskis, S. Jarmalavičius, R. D. Barlauskas, Z. Pilkauskas	
15	Lietuvos demokratinė darbo partija		Č. Jursėnas, L. M. Stankevičius, V. Elnoris, S. Burdienė, P. Gylis, M. Pronckus, J. Karosas, G. Kirklaitis, A. Plokšto, I. Šiaulienė	
16	Lietuvių tautininkų sąjungos ir Lietuvos demokratų partijos koalicija		R. Smetona, S. Pečiūnas, L. Milčiūnas, J. Tatlilas, M. Treinys, V. Petrauskas, A. Baležentis, S. Janušonis, P. Noreika, K. Inta	
17	Lietuvos tautinių mažumų aljansas		R. Litvinovič, V. Škil, M. Vaškovič, J. Volla, N. Severinčik, M. Baburin, O. Kirlička, V. H. Baranovskij, G. Fedosiuk, V. Treļjakov...	Partijos prašymu, šio kandidatų sąrašo reitingas nenustatomas. Rinkėjai, balsavę už šį sąrašą, nuomonės apie jame įrašytus kandidatus nereiškia.
18	Lietuvos moterų partija		K. D. Prunskienė, A. Baranaušienė, L. V. Ašmantas, M. Gerwickienė, M. Laupinskienė, O. Žekienė, E. Mačiulskienė, Z. Žebrauskienė, V. Braziūnė, M. Karalienė	
19	Tėvynės sąjunga (Lietuvos konservatoriai)		V. Landsbergis, E. J. Kunavičiūnė, G. Vagnorius, A. Vidžiūnas, A. Kubilius, A. N. Stasiškis, B. T. Visockavičiūnė, S. Šaltenis, R. Pleikys, J. Avyžius	
20	Lietuvos socialinio teisingumo sąjunga		K. J. Jocius, A. Andriulis, J. Gavėnas, S. Petrašun, R. Trinkūnienė, Č. Račas, A. Stanekaitis, A. Bučmays, J. Majus, L. Pilelis	
21	Lietuvos krikščionių demokratų partija		A. Saudargas, P. Katiulis, Č. V. Stankevičius, K. V. Kryževičius, M. Šerėnė, I. S. Uždevinytis, A. V. Pakackas, A. Šimėnas, F. Palubinskas, K. Kuzminskas	
22	Lietuvos liaudies partija		V. A. Lazinko, V. Kriščiūnas, J. Burbo, J. Lev, J. Domarkas, J. Sapinskas, V. Juchnevičius, G. Dolženko, V. Levin, V. Podlipskas	
23	Lietuvos ūkio partija		K. Šepulis, L. Janušauskas, E. Juclienė, B. Kučinskis, A. Bružas, A. Pečiūnas, A. Žvirblis, R. Rudzys, A. Drillinga, J. Gaidamavičius	
24	Tautos pažangos partija		E. Kumbys, R. Paušauskas, V. Jasukaitytė, A. Keršulis, A. Acus, S. Elitavičienė, V. Kolesnikovas, G. Kniukšta, V. V. Norkus, A. Sukackas	

Biuletenio žymas darykite tik mėlynai arba juodai

Reitingo lentelės tęsinys (pareikšti nuomonę apie to sąrašą, už kurį balsavote, likusius kandidatus)
Šioje lentelėje nurodyti numeriai yra tų kandidatų numeriai sąrašė, už kurį jūs balsavote

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55
56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85
86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
101	102	103	104	105	106	107	108	109	110	111	112	113	114	115

SEIMO RINKIMAI

Rinkėjų dėmesiui

(Atkelta iš 4 puslapio)

apie pirmuosius dešimt kandidatų, jūs būtinai turite susirasti visą partijos, už kurią balsuojate, sąrašą ir pasinaudoti reitingo lentelės tęsiniu, esančiu biuletenio apačioje. Pavyzdžiui, sąraše įrašytas 11-tas asmuo, jūsų nuomone, vertas būti Seimo nariu. Tada rombelyje, esančiame į dešinę už 11-tojo skaičiaus pažymėkite pliusą arba "paukščiuką". Jeigu asmuo, įrašytas 12-uju, jums atrodo netinkamas, išbraukite tik jo skaičių, bet rombelį palikite tuščią.

Toks nuomonės išreiškimo būdas leidžia rinkėjui balsuoti ne mechanškai už partiją, kuriai jis pritaria, bet ir už kiekvieną tos partijos kandidatų sąrašą įrašytą asmenį. Tas asmuo, kuris gaus daug teigiamų įvertinimų, gali būti išrinktas Seimo nariu, nors sąraše jo pavardė įrašyta ir ne pirmame dešimtu.

LIETUVOS RESPUBLIKA
1996 m. spalio 20 d.

REFERENDUMO BIULETENIS

Ar Jūs už tai, kad būtų priimtos "Lietuvos Respublikos Konstitucijos 55, 57, 131 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo" šios nuostatos:

Palikite tuos atsakymus, kuriems Jūs pritariate, o kitus išbraukite

Jeigu jūs, pažymėję tik partiją, už kurią balsuojate, jokių pliusų arba "paukščiukų" prie kandidatų pavardžių arba numerių nepažymėsite, jūsų biuletenis taip pat bus pripažintas galiojančiu. Taigi nuomonės išreiškimas yra pageidautinas, kaip suteikiantis daugiau teisių rinkėjams, bet neprivalomas.

Rinkimų įstatymas sako, kad asmenys, įrašyti į partijų sąrašus, tik tada turi galimybę tapti Seimo nariais, jeigu už tą partiją iš viso balsuos ne mažiau kaip 5 proc. rinkėjų. Tautininkų ir demokratų koalicija turi surinkti ne mažiau kaip 7 proc. rinkėjų balsų. Seimo narių vietos bus paskirstytos šį barjerą įveikusioms partijoms proporcingai pagal jų gautų balsų skaičių.

2. Vienmandatės rinkimų apygardos balsavimo biuletenis yra daug mažesnis ir visai nesudėtingas. Jame įrašytos tik toje apygardoje renkamų kandidatų pavardės ir nurodyta, kas juos iškėlė.

Iš sąrašą esančių kandidatų jums reikia pažymėti tik vieną pavardę, įrašant pliusą į kandidatui skirtos eilutės dešinėje pusėje esantį rutuliuką. Jokių kitų atžymų čia daryti nereikia.

Vienmandatėje apygardoje jūs galite pasirinkti bet kurios partijos kandidatą.

3. Referendumo biuletenyje, kaip jau minėjome, kol kas įrašyti trys klausimai. Prie kiekvieno klausimo parašyta "Taip" ir "Ne". Jeigu pritariate siūlomai Konstitucijos pataisai, paliekaite "Taip", išbraukdami "Ne". Jeigu nepritariate, paliekaite "Ne", išbraukdami "Taip". Jeigu kuriuo nors klausimu nesate apsisprendę, nieko nebarkykite.

Jeigu esate Lietuvos pilietis, balsuokite. Jei ne, nebalsuokite, bet būsite nepatenkintas rinkimų rezultatais, pirmiausia kaltinkite save, o ne kitus.

"Dirvos" apžvalg.

ŽYMĖJIMO PAVYZDYS

Pritariate nuostatai	Nepritariate nuostatai
☒ TAIP ☐ NE	☐ TAIP ☒ NE

1 nuostata. Seimo narių skaičiaus sumažinimas Sumažinti Seimo narių skaičių nuo 141 iki 111, pakeisti Lietuvos Respublikos Konstitucijos 55 straipsnį ir jį išdėstyti taip: "55 straipsnis Seimą sudaro Tautos atstovai - 111 Seimo narių, kurie renkami ketveriems metams remiantis visuotine, lygia, tiesiogine rinkimų teise ir slaptu balsavimu. Seimas laikomas išrinktu, kai yra išrinkta ne mažiau kaip 3/5 Seimo narių. Seimo narių rinkimo tvarką nustato įstatymas." Priimti tokią Lietuvos Respublikos Konstitucijos 55 straipsnio pataisą įgyvendinimo įstatymo nuostata: Lietuvos Respublikos Konstitucijos 55 straipsnio pataisa pradeda taikyti kituose eiliniuose Seimo rinkimuose.	☒ TAIP ☐ NE
2 nuostata: Pastovi Seimo rinkimų data pavasarį Nustatyti pastovią Seimo rinkimų datą, pakeisti Lietuvos Respublikos Konstitucijos 57 straipsnį ir jį išdėstyti taip: "57 straipsnis Eiliniai Seimo rinkimai rengiami kas ketveri metai balandžio mėnesio antrąjį sekmadienį." Priimti tokią Lietuvos Respublikos Konstitucijos 57 straipsnio pataisą įgyvendinimo įstatymo nuostata: Kiti eiliniai Seimo rinkimai bus surengti 2000 m. balandžio 9 d.	☒ TAIP ☐ NE
3 nuostata. Ne mažiau kaip pusės nacionalinio biudžeto pajamų skyrimas socialinėms reikmėms Skirti ne mažiau kaip pusę nacionalinio biudžeto pajamų socialinėms reikmėms, papildyti Lietuvos Respublikos Konstitucijos 131 straipsnį trečiąja dalimi ir šį straipsnį išdėstyti taip: "131 straipsnis Valstybės biudžeto projektą svarsto Seimas ir tvirtina įstatymu iki naujųjų biudžetinių metų pradžios. Svarstydamas biudžeto projektą, Seimas gali didinti išlaidas tik nurodydamas šių išlaidų finansavimo šaltinius. Negalima mažinti įstatymų numatytų išlaidų, kol tie įstatymai nepakeisti. Ne mažiau kaip pusė nacionalinio biudžeto pajamų turi būti skiriama socialinei apsaugai, medicinai, švietimui, mokslui, kultūrai ir kitoms piliečių socialinėms reikmėms."	☒ TAIP ☐ NE

LIETUVOS MOZAIKA

BALTIJOS VALSTYBĖS NORĖTŲ KUO GREIČIAU TAPTI NATO NARĖMS

Baltijos valstybės norėtų iš Vakarų girdėti aiškesnių pareiškimų apie saugumą ir kuo greičiau tapti NATO narėmis, – tokia Estijos, Latvijos ir Lietuvos prezidentų pozicija paskelbta šeštadienį bendrame pareiškime.

Savo neįprasta kolektyvine iniciatyva trys prezidentai: Estijos – Lenartas Meris, Latvijos – Guntis Ulmanis ir Lietuvos – Algirdas Brazauskas paskelbė pareiškimą, apibrėžiantį konkrečius žingsnius saugumui sustiprinti Baltijos regione. Šios trys valstybės, pirmiausia, stiprins diplomatinės pastangas, kad užsitikrintų kitų valstybių paramą ir taptų pilnateisėmis NATO karinės sąjungos narėmis. Prezidentai taip pat paskelbė stiprinsią gynybos sistemas, "kad galėtų pačios apsiginti ir galėtų apginti kitas Europos valstybes", sakoma pareiškime. Ši bendroji deklaracija neabejotinai yra atsakas į JAV gynybos ministro Viljamo Perio (William Perry) pareiškimą po NATO gynybos ministrų susitikimo Norvegijoje rugsėjo 26 dieną. V. Peris tada pasakė, kad karinis trijų Baltijos valstybių pajėgumas nepatenkina minimalių sutarties standartų, todėl jos negalėtų suteikti naudingos karinės pagalbos, jei kuri nors NATO narė būtų užpulta.

Prezidentai akcentavo, kad jie nenori bręsti naujų skiriamųjų linijų Europoje. Gynybos plėtra reikš siekimą prisidėti prie taikos sugyvenimo su visomis kaimynėmis Europoje, pareiškė Baltijos šalių vadovai.

NATO plėtimasis prasidės 1997 metais. Čekija, Vengrija ir Lenkija laikomos realiausiomis kandidatėmis. Rusija nesutinka, kad NATO plėstųsi į Vidurio ir Rytų Europą, ypač į Baltijos regioną.

ELEKTRINĖJE – MODERNESNĖ TECHNICA

Ignalinos atominėje elektrinėje bus pakeista pirmojo energobloko informacinė skaičiavimo sistema. Lietuvos Vyriausybė nutarė suteikti valstybės garantiją JAV EXIM ir "The Bank of New York" bankams dėl Ignalinos atominės elektrinės 8 metams teikiamos beveik 10 mln. JAV dolerių paskolos, kuri bus panaudota elektrinės modernizacijai.

Naująją garsių JAV firmų DSEC ir CPI gamybos informacinę skaičiavimo sistemą montuos konkursą laimėjusi JAV firma SAIC kartu su elektrinės specialistais. Darbai užtruks 3 metus. Sistemai pradėjus veikti, labai padidės jėgainės saugumas, palengvės valdymo operatorių darbas.

Dabar elektrinėje veikianti Ukrainoje pagaminta sistema "Titan" tarnauja jau 15 metų, nors garantinis laikas numatytas tik 10 metų. Jos darbas vis dažniau sutrinka. Jei nustoja veikusi bent viena iš daugybės "Titan" sistemos funkcijų ir per dvi valandas nepavyksta gedimo sutvarkyti, reikia stabdyti viso energobloko darbą. Jį įjungus, blokas pradeda dirbti visu pajėgumu tik po dviejų parų. Dėl to patiriami didžiuliai nuostoliai. Senosios sistemos remontui labai trūksta atsarginių detalių, nes jas gaminusi Ukrainos įmonė praktiškai nebedirba.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO RINKIMAI
1996 m. spalio 20 d.

Naujamiesčio rinkimų apygardos Nr. 1 BALSAVIMO BIULETENIS

PAŽYMĖKITE TIK VIENĄ KANDIDATĄ, UŽ KURĮ BALSUOJATE

ŽYMĖJIMO PAVYZDYS

ASMOLKOV Vasilij	Lietuvos ūkio partija	☐
BUITEVIČIUS Audrius	Išsikėlė pats	☐
GENZELIS Bronislavas	Lietuvos socialdemokratų partija	☐
KOBRIN Jurij	Lietuvos rusų sąjunga	☐
KUBILIUS Andrius	Tėvynės sąjunga (Lietuvos konservatoriai)	☐
LOZURAITIS Albinas	Lietuvos demokratinė darbo partija	☐
MATULIS Rimantas	Lietuvių tautininkų sąjunga	☐
MICKUS Saulius	Lietuvos valstiečių partija	☐
PILOTIENĖ Aurelija	Lietuvos krikščionių demokratų partija	☐
PILVELIS Algirdas	Lietuvos reformų partija	☐
PIČKOVSKIS Zigfrid	Lietuvos lenkų rinkimų akcija	☐
RUSECKAS Gintaras	Respublikonų partija	☐

KREIPIMASIS Į LIETUVOS RESPUBLIKOS PILIEČIUS

(Atkelta iš 1-jo psl.)

Marksizmas skelbia ekonomikos viršenybę prieš politiką ir kultūrą. Perskaitykime Lietuvos politinių organizacijų programas. Daugeli jų persmelkęs marksistinis mąstymas.

Dar 1990-aisiais, likus dviems dienoms iki valstybingumo atkūrimo Akto paskelbimo, Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio seimo sesijoje profesoriai sąjūdiečiai tikino, kad reikia pirma atkurti sugriautą ekonomiką, o tik po to skelbti nepriklausomybę. Šiandien – ta pati malda: tik išvystę verslą, atkūrę pramonę, turėsime teisinę, demokratinę Lietuvą. Brangieji! Viskas yra atvirkščiai. Kol mes neišsirkinsime dėl Lietuvos likimo besisielojančio Prezidento, patriotiško Seimo, nesudarysime nepaperkamos Vyriausybės, nepaskirsime nepaperkamų prokurorų ir teisėjų, niekada nesukursime Lietuvos ekonominės gerovės.

Visų šiandienos blogybių šaltinis – senų sovietinių teisėtvarkos ir teisėsaugos struktūrų su visu prosovietiniu biurokratiniu aparatu išsaugojimas. Tik jų dėka Lietuvoje išgalėjo anarchija, korupcija ir nebaudžiamumo atmosfera, kuri leidžia grobstyti valstybės bei piliečių turtą, stabdo verslo, žemės ūkio bei pramonės gamybos vystymą.

Netikiu, kad negalima sustabdyti kontrabandos srauto, netikiu, kad negalima sėkmingai kovoti su "pilstuku". Pirmiausia mes turime sunaikinti kyšininkavimą ir korupciją. Jei atsirastų pakankamai daug nepaperkamų pareigūnų, manau, Lietuva galėtų sėkmingai išspręsti visas socialines problemas.

Politika žlugdo Lietuvos ekonomiką ir per mokesčius. Paskutiniu metu smulkus ir vidutinis verslas yra sąmoningai naikinamas gerai apgalvota ir Seimo patvirtinta baudų sistema. Kodėl taip yra? Dar 1990 metais mūsų politikai tikino, kad neverta Lietuvoje vystyti gamybą, nes galima išvežti iš užsienio pigesnių prekių. Šiandien šią "teoriją" politikai pavertė praktika. Mafijozinės struktūros pelnosi iš prekių importo, kurio didžiąją dalį sudaro kontrabanda, ir taip pakerta vietos gamybos šaknis. O politikai dar apdeda nediferencijuota mokesčių sistema.

Rezidentūrą, žinodama, kad lietuviai dažnai sutapatina valdžią su valstybe, stengiasi

primesti Lietuvai tokią politinę valdžią, kurios piliečiai imtų nekęsti ir nešokti jos ginti. Rezidentūra tikisi nukurdinti, prasigėrusį, tautinio pasididžiavimo ir žmogiškosios savigarbos jausmą praradusį lietuvių lengviau paversti jos valią vykdančiu vergu. Todėl visomis priemonėmis ir stengiasi, kad jis nepakeltų galvos ir netaptų laisvas. O juodų darbų pagalbininkų už kelis grašius pakankamai atsiranda tarp politikų, kurie, patekę į valdžią, visai žlugdo smulkų bei vidutinį verslą, žemės ūkį ir pramonę, o nusiramimui kiša "kaukolinio" butelį.

Faktai rodo, jog abi "didžiosios" partijos – LDDP ir TS(KP) – susitarusios priėmė tokių Seimo rinkimų įstatymą, kuris joms garantuotų absoliučią valdžią, leistų įvesti dvipartinę diktatūrą. Netikėkite konservatorių tvirtinimu, kad jie nori išstumti LDDP iš politinio gyvenimo. "Didžiųjų" partijų priimtas rinkimų įstatymas leis dalį "mažųjų" partijų surinktų balsų (neperžengus joms 5% barjero), atiduoti ir LDDP. Dar neseniai konservatoriai tvirtino, kad "mažosios" partijos trukdytų jiems vesti visus į rojų. Todėl konservatoriai neslepia, kad opozicija sau jie norėtų matyti kaip tik LDDP.

Abiejų "didžiųjų" partijų vadovus sugiminiavo tuometinio premjero parengtas ir Aukščiausiosios Tarybos vos ne vienbalsiai priimtas Valstybinio turto pirminio privatizavimo įstatymas, leidęs "didiesiems" pasiglemžti 50 milijardų vertės valstybės turtą. O dabar abi jos bijo prarasti valdžią, kad nereikėtų atsakyti už savo darbelius. Netikėkite, kad nors viena jų kada parems smulkų ir vidutinį verslą bei vietinę gamybą, nes šio luomo žmonės jau mąsto laisvai ir gali tapti jėga, kuri baigs dabartinių "didžiųjų" partijų viešpatavimą.

"Didžiosios" partijos pavertė Lietuvą smulkių rietenų arena, kad atitrauktų dėmesį nuo gyvybinių tautos ir valstybės problemų. Kodėl mūsų Seime tyliama apie didžiąją Išdavystę, kuri 1991 m. rugpjūtį, po Maskvos karinio pučo, leido svetimos valstybės žvalgybininkams kagėbistams privatizuoti Lietuvos pasienį. Apie tai šurpius faktus rugsėjo 25 d. "Kranto" laidoje pasakojo buvusio politinio kalinio sūnus Vidmantas Dambrauskas. Apie tą pasienio privatizaciją susitarusios tyli abi "didžiosios" partijos, nes toji privati-

zacija per gerai organizuotą kontrabandą duoda ne milijoninį, o milijardinį pelną. Apie Lietuvos pasienio privatizavimą tyli ir Prezidentas, nes jis dar neišrinktas tapo tų privatizatorių belaisviu.

Abiejų partijų giminystė viešai demonstruojama, rodant bendrą jų neapykantą buvusiam S.Ložoraičio bendražygiui Valdui Adamkui, bandžiusiam suvienyti Lietuvos dešiniąsias jėgas. Žmogui, gerai suvokiančiam, kad kaip tik konservatoriai yra didžiausi tautinės vienybės skaldytojai.

Tvirtinu, kad mūsų emigracijos vadų pastangos politiškai ir finansiškai remti konservatorių pretenzijas patekti į Seimą yra "meškos paslauga" tiek daug iškentėjusiai savo Tėvynei. Negi jie po šitokio "didžiųjų" partijų antausio Valdui Adamkui ir tuo pačiu visai išeivijai dar neatsitokėjo?

Lietuvos piliečiai! Raginu jus, einant į rinkimus, nepasiduoti Išdavystės pinklėms ir balsuoti už patriotiškai nusiteikusius kandidatus, kurių nemažai yra "mažųjų" partijų sąrašuose.

Lietuvos piliečiai! Žinok, kad spalio 20 d. bus sprendžiamas Lietuvos išlikimo klausimas. Tą dieną tu negali pasilikęs namuose iš tolo stebėti, kaip nedori žmonės pasirašo Lietuvos mirties nuosprendį. Už tą abejingumą ir nesugebėjimą susigaudyti, kas iš tikrųjų šiandien dedasi Lietuvoje, tau niekada neatleis Tavo vaikai ir Istorija.

Antanas Terleckas
Lietuvos laisvės lygos
pirmininkas
Vilnius, 1996 m. spalio 1 d.

A. Dundzila pranešė, kad spalio mėnesį JAV lietuvių telkiniuose lankysis Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių ansamblis. Iš kairės: priekyje – Vytas Balsys, Antanas Paulavičius ir Vladas Šukšta, už jų – Antanas Lukša ir solistas Vincentas Kuprys

PADĖKA

Prisipažinsiu, buvau sujaudintas ir maloniai nustebęs, kai Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga pakvietė mane dalyvauti ir skaityti pranešimą jų 24-me Seime, įvykusiame Čikagoje š.m. rugpjūčio 31 – rugsėjo 1 dienomis. Pirmą kartą vykstant į Jungtines Amerikos Valstijas ir žinant, kad teks sutikti daug žmonių, kurie ilgus dešimtmečius saugojo ir puoselėjo tautininkiškąsias idėjas, tradicijas, visą gyvąją istoriją, rūpėjo tik viena – ar būsiu naudingas ir ar sugebėsiu perduoti tas žinias, kurios už tūkstančių kilometrų gyvenantiems tautiečiams būtų įdomios.

Lietuvių Tautininkų Sąjunga ir mes – jos valdybos nariai, visą laiką jautėme tą didžiulį Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos ir ypatinčiai jos pirmininko gerb. dr. Leono Kriaučeliūno dėmesį, rūpestį bei paramą.

Tačiau viešnagėje patirti išpūdziai pranoko visus lūkesčius. Puikiai organizuotas 24-asis seimas, įdomiai prarastas simpoziumas istorine tema "Lietuvos politinė padėtis 1938 – 1940 metais", gilūs išpūdziai lankantis laikraščio "Dirvos" ir "Draugo" redakcijose, Pasaulio Lietuvių bendruomenės Centre, pagaliau puikūs priėmimai ir jaudinantys pokalbiai Tautinės Sąjungos Bostono, Clevelando, Detroito skyriuose, sudarytos galimybės kalbėti lietuvių radijo laidoje, viešėjimas svetingų tautiečių namuose, visam buvimui suteikė prasmę.

Gera suprantu, kad ne žodžių, bet gražių ir prasmingų bendrų darbų laukiama. Buvo linkima sėkmingų naujo Seimo rinkimų Lietuvoje, ypatingai mums, tautininkams. Gavome ir labai konkrečią, dabar taip reikalingą finansinę paramą. Aš

gerai suprantu, kiek nedaug būtų už visą tai ištarti, kad ir patį nuoširdžiausią, – AČIŪ. Tačiau šiandien tik šį žodį galiu pasakyti visiems mane priėmusiems, globojusiems, lydėjusiems ir padėjusiems. Ačiū mielai ponai Jadvygai Budrienei, Vilties Draugijos pirmininkui Algirdui Matulioniui, "Dirvos" redaktoriui Jonui Jasaičiui, ponams Aldonai ir Vytautui Mauručiams iš Clevelando, broliams Romui ir Bruteniui Veitams iš Bostono, ponams Onutei ir Mykolui Abariams iš Detroito, ponams Bronei ir Oskarui Kremeriams iš Čikagos.

Nepaprastai esu sujaudintas ir dėkingas už tą rūpestį, kurį jaučiau dr. Leono Kriaučeliūno ir mielos ponios Irenos Kriaučeliūnienės namuose, jų giminėje. Aš suprantu, kad negaliu paminti tų dešimčių sutiktų tautiečių, kurie taip geranoriškai pasakojo apie savo gyvenimą, sveikino ir linkėjo paties geriausio. Tenka tik viltis ir tikėjimas, kad gal gi nuspėjamas likimas bus ateityje palankus lietuviams, gyvenantiems tiek Tėvynėje, tiek ir už jos ribų.

Išvažiavau turtingas neišdildomais puikiais Amerikos miestų, dangoraižių, žmogaus protu ir rankomis sukurtų statinių vaizdais, nustebintas pramonės ir technikos pasiekimais, prekių gausa, kultūra, ekonomikos galimybėmis. Bet dar laimingesnis išvažiavau, pažinęs tiek daug gražių ir tvirtų lietuvių, taip atkakliai ir su tokia gilia meile išsaugojusių pačias didžiausias tautiškąsias vertybes, tikėjimą Nepriklausoma Lietuvos valstybe, jos laisve ir geresne ateitimi.

*Lietuvių tautininkų
sąjungos Seimo frakcijos
seniūnas dr. L. MILČIUS*

ALTS 24-OJO SEIMO DIENORAŠTIS

(Pabaiga)

Tais pačiais metais "Kultūros Baruos" 8/9 numeryje pasirodė kritiškas Lietuvos istoriko Zenono Butkaus straipsnis "Jei opozicija gautų paramą iš svetur". "Lietuvos Rytė" rugsėjo 6 dieną išspausdintas Artūro Račio straipsnis: "Istorijos faktai liudija: partijas galima papiirkti. Istorikas Zenonas Butkus: "Lietuvos tautininkų partiją 1924 metais – 1926 metais finansavo sovietai." Zenonas Butkus iš nepatikrintų šaltinių "išsprogino bombą", apkaltindamas nepriklausomos tarpukario Lietuvos prezidentą Antaną Smetoną ir jo vyriausybės valdymo laikotarpį. Juk iš to laikotarpio mes sėmėmės ir semiamės stiprybę, tuo grindėme mūsų laisvės kovą per 50 okupacijos metų. Šių faktų šviesoje atrodo, kad prezidentas Antanas Smetona atliko išdavikišką darbą. Apšvarstę šį reikalą valdybos posėdyje, kreipėmės į Rimantą Smetoną siūlydami, kad reikia į tai reaguoti. Tuo metu Lietuvoje viešėjo dr. Bronius Nemickas. Į šį reikalą atkreipėm ir jo dėmesį. Ta tema buvo padaryti Seimo atstovo prof. Mečislovo Treinio bei Lietuvos Tautininkų sąjungos pirmininko Rimanto Smetonos pareiškimai spaudoje. Taip pat tuo pačiu reikalu, atremiant kaltinimus, išeivijoje leidžiamame Varpininkų Filisterių draugijos žurnale "Varpas" 30-tame numeryje, gerbamas redaktorius Antanas Kučys savo straipsnyje "Lietuvos – SSSR santykiai 1924-26 metais". "Nepagrįsti tautininkams priekaištai" patvirtino, kad: "Nei Antanas Smetona, nei Augustinas Voldemaras ar kas nors kitas Lietuvos nepardavė ir jos

Dr. Leonas ir Irena Kriaučeliūnai. Ponia Irena yra nuolatinė vyro pagalbininkė ALTS veikloje

gyvybinių interesų neišdavė". Antanui Kučiui gili padėka.

Kiek pajėgėm, Lietuvos Tautininkų veiklą Lietuvoje rėmėme ir finansiniai. Paskelbtą 1993 metais vaju tęsiame ir toliau. Per aplinkraščius ir per "Dirvą" kreipiame į skyrius, prašydami finansinės paramos. Šiek tiek sulaukiame. Didžiausios paramos Lietuvos tautininkams sulaukiame iš Tautos Fondo. Nuoširdi padėka Tautos Fondo vadovybei už dėmesį ir paramą Lietuvos partijoms, siekiančioms demokratijos.

Tai darbai, kuriuos atlikom arba kurie slėgė mūsų pečius per tuos dvejus metus. Buvo eilė ir kitų progų ir pareigų, kur teko dalyvauti ir atstovauti Tautinę sąjungą, pasakyti sveikinimo arba atsisveikinimo žodį.

Baigdamas šį pranešimą dėkoju ALTS valdybai, dėkoju skyriams už talką ir gražų bendradarbiavimą. Atleiskite, jeigu ką nors ne taip padarėm arba per mažai padarėm. Dirbom kiek galėjom, kiek salygos leido ir kiek sugebėjom. O klysti yra žmogiška. Pabaigai esu dėkingas mano žmonai už nuolatinę talką ir moralinę paramą. Be jos talkos tikrai nebūčiau tų darbų atlikęs.

Norėčiau baigti šį pranešimą vėl a.a. poeto Stasio Santvaro – sąjungos garbės nario žodžiais:

"Teauga, tepasipildo jaunom jėgom, teklesti ir bujoja Amerikos Lietuvos tautinė sąjunga ir te ilgus amžius gyvuoja Vasario 16-tosios ir Kovo 11-tosios laisva ir nepriklausoma Lietuva".

DR. BR. NEMICKO PRISTATYMAS

Tautinės sąjungos valdyba, specialiai sušaukta me posėdyje, š.m. rugpjūčio mėn. 14 d. vienbalsiai nutarė už aktyvų dalyvavimą išeivijos visuomeninėje, kultūrinėje ir politinėje veikloje, o taip pat ir atsikūrusioje Lietuvoje, ilgametį, aktyvų sąjungos narį, žinomą tautininkų veikėją dr. Bronių Nemicką pakelti sąjungos GARBĖS nariu.

Prašau seimo patvirtinimo valdybos nutarimui.

Nutarimas priimtas vienbalsiai

Dr. Leonas Milčius ir Mykolas Abarius Detroitė

KELIONĖ Į SĖKMĘ

Raimonda Mikatavagė

(Tęsinys)

Taigi, jeigu žiūri į tą formulę ir matai nevykėlį, visados rasi būdą, kaip save sužlugdyti. Mergaitė, mananti, jog algebroje ji "žalia", gaus tik prastus pažymius, kad... sau pačiai įrodytų tokia ir esanti. Netgi jeigu pasistengs ir daugiau pasimokys, bet nepradės galvoti apie save kitaip, pažymiai nepagerės. Tartum kas nors paprašytų surasti gatvę Vilniuje, o paduotų Kauno žemėlapi. Nerealų tikėtis, jog jai pasiseks.

Siekdami sėkmės, turime tinkamai save įvertinti, kad elgesio schemos nuvestų ten, kur reikia. Gerėjant savęs vertinimui, didėja sėkmės galimybės. Jei pasisekė vieną kartą, panašu, kad pasiseks ir kitą. Sėkmė turi tendenciją didėti. Kuo dažniau ją patirsi, tuo labiau tikėtina, kad seksis ir toliau.

Laimei, įsivaizduota sėkmė tokia pat veiksminga kaip ir tikra. Nejaugi? Taip. Vaizduotė – pagrindinis tobulėjimo šaltinis. Jei įsivaizduosime pasisekimą, turėsime daugiau galimybių jį iš tikrųjų patirti.

Šią mintį galima paliustruoti eksperimentu. Prieš keletą metų buvo tirama, ar protiniai pratimai turi įtakos taiklumui mėtant į krepšį. Eksperimente dalyvavo trys studentų grupės. Vieni visiškai nesitreniravo. Kiti dvidešimt dienų kasdien mėtė kamuolį į krepšį. Treti tik įsivaizduodavo, kad vis pataiko. Visų rezultatai buvo patikrinti pačią pirmą dieną ir po dvidešimties dienų. Pirmą grupę nepadarė jokios pažangos. Antroji grupė, kuri kasdien treniravosi, pagerino rezultatą 24%. Trečiosios grupės, kuri treniravosi tik vaizduotėje, rezultatas pagerėjo 23%.

Eksperimentinė psichologija įrodė, jog žmogaus nervų sistema neskiria "tikros" patirties nuo "gyvai įsivaizduotos". Jeigu eidamas mišku sutiksi mešką, smegenys tau lieps bėgti. Jeigu tai bus meška persirengęs žmogus, tačiau tu pamanysi, kad tai tikra meška, bėgsi ir nuo jo. Smegenys nepastebės skirtumo ir sureaguos automatiškai. Kaip suvoki pasaulį,

Paruošk save

lą, tokia ir yra tavo realybė. Taigi, jeigu save vertini neteisingai, esi priverstas netinkamai reaguoti į aplinką. Štai kodėl labai naudinga pasitikrinti, ar pagrįstai save vertini.

Jeigu pasirodys, kad yra ką keisti, gali pasinaudoti proto mankšta. Kiekvieną dieną po keletą minučių pabandyk įsivaizduoti labai detalizuotą "naująjį aš". Atsipalaiduok ir užsimerk. "Nupiešk" jį. Jei buvai nedrąsus, įsivaizduok jog esi tvirtas ir lengvai bendrauji su žmonėmis. Jei buvai išsiblaškęs, įsivaizduok, kad prisimeni, kur ką pasidėjai, kad niekada nieko nepameti ir jauti savo atsakomybę. Jei kai kada būdavo bails, įsivaizduok, jog veiki ramiai ir pasitikėdamas savimi. Susikaupk ir viską pergalvok. Tegul tave apima entuziazmas. Jeigu treniruosis kasdien, po kiek laiko net pats nustebsi pastebėjęs, kad pradėjai elgtis visai kitaip.

Kaip pamatysi vėliau, vaizduotės dažnai prisireiks, įgyvendinant savo svajonę. Rašydama šią knygą, naudojausi ja kasdien. Būtų buvę taip lengva viską mesti. Turėjau susitelkti ir įsisamontinti, jog rašydama nors šiek tiek prisidedu prie Lietuvos atgimimo. Turėjau nuolatos galvoti apie galutinį rezultatą: kaip laikysiu knygą rankose ir vartysiu jos lapus. Privalėjau suvokti, kad ji kam nors pagelbės. Tokio nuolatinio teigimo dėka rezultatas, kurio siekiau, darėsi vis labiau ir labiau realus.

Patys smegenys retai kada automatiškai užprogramuoja elgesį, sąlygojantį pergalę. Palikti be priežiūros, jie tikriausiai susikoncentruos ties tavo klaidomis, ties priežastimis, kodėl negali ko nors padaryti, ties aplinkinių nuomone ir dar ties nežinia kuo. Todėl reikia pasiūlyti smegenims ką nors kitą. Jei aš, pavyzdžiui, dabar liepčiau atkreipti dėmesį į kvėpavimą, tu pajustum įkvėpimą ir iškvėpimą iš plaučių orą. Jei liepčiau pajusti šios knygos svorį, tavo smegenys sekundėlei susikaupytų ties juo. Dažnai žmogus apie daug ką net nenučiuokia, kol tikslingai nesusimąsto. Bet kada ir bet kur tu gali sąmoningai paliepti sau susitelkti ties "naujuoju aš" ir savo planuojama sėkme. Taip imsi geriau save vertinti, "perbraižysi" elgesio schemą, užprogramuosi smegenis sėkmei.

PASKUTINIS SUDIEV ALYTEI SKIRMANTIENEI

Ir vėl laidotuvių varpai gaudė Kalifornijos lietuvių širdyse. Amžinam poilsiui palydėjome Eleną (Alytę) Liaudanskaitę-Skirmantiene.

Alytė gimė Rusijoje, Tverės mieste 1918 metų liepos 22 dieną. Dar mažytė su tėvais grįžo į Lietuvą. Jos tėvelis Kostas Liaudanskas tuoj įsijungė į kurią Lietuvos kariuomenę. Kadangi dėl tėvo karinės tarnybos šeima buvo kilnojama į įvairias Lietuvos vietas, Alytė gyveno ir mokėsi Alytuje, Kaune, Ukmergėje. 1938 m. ji įstojo į Vytauto Didžiojo universitetą Kaune, o vėliau studijavo Vilniaus Universitete, kurį ir baigė.

1941 m. ji ištekėjo už Prano Ksavero Skirmanto. Jaunoji pora, drauge su Alytės tėvais 1944 metais bėgdama nuo antrą kartą į Lietuvą atplūstančio bolševikinio siaubo, pasitraukė į Vakarus. Vokietijoje mokytajavo, dirbo UNROJE ir dalyvavo lietuvių veikloje, kol 1949 m. emigravo į JAV, New Jersey valstiją.

1955 m. visa šeima persikėlė gyventi į Kaliforniją. Iš pradžių jie gyveno Los Angeles, vėliau Glendale mieste. Tuoj įsijungė į tuomet dar tik besikuriančias lietuviškas organizacijas. Drauge su vyru nuo pat pradžios priklausė Amerikos Lietuvių Tautinei sąjungai ir abu buvo veiklūs tautininkai. Jos tėveliui Kostui Liaudanskui raginant, Alė Skirmantiene buvo viena iš Lietuvos Didžiosios Kunigaikštienės Birutės draugijos Los Angeles skyriaus įkūrėjų, o vėliau, kunigui Feliksui Gureckui organizavus tuomet naują moterų šalpos organizaciją, pavadintą Lietuvos Dukterys, ji tapo viena iš pirmųjų skyriaus narių.

Visose organizacijose, kurioms priklausė, Alytė ėjo įvairias pareigas ir noriai talkininkavo jų veikloje. Ji pasitraukė tik sveikatai parius.

Virš metų kankinta žiaurios vėžio ligos, Alė Skirmantiene mirė rugsėjo 17-tą. Laidotuvių Mišiose, įvykusiose šeštadienį, rugsėjo 21 d., dalyvaujant visiems trimis parapijos kunigams, giedojo solistė Janina Čekanauskienė ir parapijos choras. Ilga automobilų vilkstinė lydėjo Velionę per visą didžiulį Los Angeles miestą į Šv. Kryžiaus kapines, kur ji amžinam poilsiui paguldyta greta savo tėvelių. Kapinėse jautrius atsisveikinimo žodžius tarė poetė ir rašytoja Alė Rūta – Arbienė, Lietuvos Dukterų draugijos pirmininkė Regina Gasparonienė, Birutiečių vardu – Janina Radvenienė, Tautininkų Los Angeles skyriaus pirmininkė Rūta Sakienė. Po laidotuvių visi jų dalyviai buvo pakviesti į Šv. Kazimiero parapijos salę gedulingiems priešpiečiams. Čia prie mikrofono vyrui Pranui Ksaverui Skirmantui užuojautą pareiškė ir apie Velionę gražiais prisiminimais pasidalino Aldona Adomėnienė, Stasė Fledžinskienė ir Antanas Bulota. Per visų atsisveikinamųjų žodžius bėgo ta pati auksinė gija: Skirmantų namų nepaprastas vaišingumas, skubi pagalba tiems, kuriems jos reikėjo, Alytės pasiaukojimas labdaros darbams. Taikliu žodžiu kalbėtojų vorą užbaigė Brūnys Raila, pabrėždamas, kad nors mes, nenorėdami vartoti žodį "mirė", vietoje jo sakome "išėjo Amžinybėn" arba "išskeliavo į Anapilį", ar dar kitaip, mums netinka tie žodžiai, nes kol

dar bus likusių gyvų mūsų kartos žmonių, jie, tie mirusieji, yra drauge su mumis. Jie niekur neišėjo ir neišskeliavo.

Pabaigoje padėkos žodį laidotuvių dalyviams tarė Skirmantų giminaitė Danutė Tuminaitė-Moors.

Ilsėkis Viešpaties ramybėje, miela Alyte ir ačiū Tau už gražius prisiminimus.

Rūta Sakienė

Mieloji Ale,

buvai kukli, rimta, nemėgai tuščių žodžių, todėl kalbėsiu dabar apie Tave tik tai, ką žinau ir kokią supratau Tave esant.

Mes buvom susitikusios Vilniaus universitete – kaip studentės. Tu studijavai germanistiką ir fizinę kultūrą. Buvai rimta studentė, draugiška, linksmą ir grakštą – graži sava jaunystė. Tavim visi grožėjosi.

Nebuvom labai artimos draugės, tiksliai kolegės. O kai susitikai savo mielą Praną – gyvenimo draugą, jau ir išsiskyrė mudviejų keliai.

Bet likimas lėmė taip, kad vėl susitikome Los Angeles. Per mielus Rūtą ir Petrą Sakus suartėjom, atpažinom, prisiminėm Vilniaus laikus. Graži jaunystė visada riša ir džiugina.

Nebuvom labai artimos ir čia: Tu dirbai vienoje organizacijose, aš – kitose, bet visus mus jungė meilė Lietuvai. Aš grožėjausi Tavim, Mieloji Ale, ir čia, nes nuoširdžiai dirbai labdaros srity su organizacijomis, o ir privačiai daug kam parodei gailėstingumo ir atjautimo: Tavo ir Prano namų durys buvo visada atviros – turtiniams ar vargšams. Visada Tu rasdavai gerą žodį vienišiams, patarimą – prislėgtiems. Jūsų namuose, kam reikėjo, atsirasdavo ir nakvynė, ir vaišingas stalas, ir pagoda – savam, tautiečiui.

(Vien su Lietuvos priešais nenorėjai turėti nieko bendro, – tai Tavo patriotinis principas ir tautinis išdidumas, – juk Tu – kario duktė ir kario žmona...)

Manau, kaliforniečiai prisimena Kostą Liaudanską, Tavo Tėvelį, kuris irgi čia radęs amžiną poilsį. Prisimename jo tolerantiškumą, veiklumą, darbštumą, ištikimybę Lietuvai. Prisiminsim taip ir Tave, brangioji Liaudanskyte-Skirmantiene, kaip jautrią, darbščią, labdarinę mūsų Tėvynės dukrą.

Paskutiniu metu išvargino Tave sunki liga. Kai

telefonu kalbėjausi, nors balsas buvo duslus, bet mintys skaidrios, tokios, kaip labai religingos ir protingos moters, atlikusios gyvenimo užduotį. Tu man sakei, kad nebijai mirties, nes visi žmonės esame skirti ne vien gyvenimui, o ir Amžinybei.

O aš Tave, Mieloji, vis dar prisimenu tokią, kaip buvai Vilniuje – lengvutę, grakščią, linksmą ir draugišką. Lyg spindulėlį mūsų Al-

ma Mater.

Mielas Pranai, savo liūdesy priimk mūsų užuojautą ir atsimink: ne vien Tu ją mylėjai, mylėjome ją visi, kurie ją pažinojom ir kuriems ji yra suteikusi paguodos – savo gražia šypsena, rimtu, apgalvotu žodžiu ir labdariniais darbais.

Sudiev. Alyte, Amžinoji Šviesa tegu Tau šviečia.

Su pagarba ir meile

Alė Rūta

AMERIKOS TAUTA

Dr. Petras Ironis Jokubka

(Pabaiga)

P.Jokubka siūlo:

"1) joks darbininkas neturėtų būti be priežasties atleidžiamas iš darbo, kol kai kuriems leidžiama dirbti viršvalandžius arba daugiau kaip 32 val. per savaitę;

2) visi darbininkai, sulaukę 65 metų amžiaus, galėtų būti išleidžiami į pensiją;

3) žmonos tų vyrų, kurie per valandą uždirba daugiau negu penkis minimalius atlyginimus, turinčios mažų vaikų, galėtų būti atleidžiamos iš darbo;

4) kol yra daugiau kaip 4% bedarbių, naujų imigrantų nereikėtų įsileisti, o nelegalūs įsibrovėliai turėtų būti išsiųsti;

5) kiekviena kompanija, kuri turi daugiau kaip 25 darbininkus, turėtų priimti nors vieną, kurį jai atsiųstė įdarbinimo įstaiga;

6) mokslas gimnazijose ir vienerių metų neapmokama karinė prievolė galėtų būti privaloma visiems vyrams;

7) darbininkus darbdaviams turėtų siųsti ne unijos, bet įdarbinimo įstaigos, kurios išmoka atleistiems iš darbo bedarbio kompensacijas, (p.507). "

Tik tokias priemones vartojant, sako P.Jokubka, galima būtų surasti darbą netekėjusioms motinoms, išsiskyrusioms ir... tinginiams. Autorius nuolat kartoja savo teiginį: "Niekas negali turėti vaikų, kurių negali išmaitinti ir išmokyti". P.Jokubka mano, kad toms netekėjusioms motinoms, kurios turi du vaikus ir atsisako vartoti efektyvias gimdymų reguliavimo

priemones, valdžios išlaikymas turėtų būti nutrauktas.

EKONOMIKA

Nekontroliuojamoje kapitalistinėje sistemoje atsiranda dvi didelės problemos: trestų kūrimas ir didžiulis skirtumas tarp mažiausios ir didžiausios algos. Per nuolatinius kompanijų susijungimus ir mažųjų kompanijų supirkinėjimus kuriami trestai. P.Jokubka sako: jei tai praktikai nebus užkirstas kelias, netrukus mes turėsime tik kokią šimtą "dinozaurų kompanijų", kurios galės kontroliuoti prekių kainas ir diktuoti politiką. Jis sako, kad prieš trestus išleisti įstatymai turi būti griežtai taikomi. Jei reikia turi būti išleisti nauji įstatymai, ribojantieji ir kontroliuojantieji jų veiklą.

P.Jokubka smerkia kraštutinumus darbininkų atlyginime. Pavyzdžiui, "General Motors" unijoms priklausantieji darbininkai gauna per valandą 43 dolerius ir visokių priedus, o kiti dirba už tik už valdžios nustatytą minimalų atlyginimą. Tai yra baisi nelygybė, kurios kiekvienas doras žmogus negali pakeisti ir turi siekti, kad toji padėtis būtų normalizuota. Nuolat keliant tokius klausimus spaudoje ir rašant apie tai knygoje, tokią padėtį galima nors sušvelninti. Pagal autoriaus pasiūlymą visi atlyginimai turi būti skaičiuojami, išeities tašku imant mažiausią atlyginimą. Bedarbio kompensacija ir valdžios šalpa turėtų būti mažesnės už minimalų atlyginimą.

Konservatoriams, kurie atmeta visokią kontrolę, ekonomikoje, P.Jokubka at-sako, kad ir laisvoje ekonominėje sistemoje yra būtina tam tikra kontrolė. Minimalaus atlyginimo nustatymą, nepilnamečių darbo valandų reguliavimą, palūkanų dydžio nustatymą ir akcijų prekybos reguliavimas visi priima be protestų. Kodėl negalėtų būti priimtas pasiūlymas nustatyti maksimalų unijų reikalaujamą atlyginimą, kuris neturėtų būti didesnis kaip penki minimalūs atlyginimai?

TIK VIENA DIENA

Alė Rūta

Gyvenimas. Srovė? Upelis? Mozaika? Kelionė... Ar – pareiga? – Taip, kelionė – iki takas ar kelias pasibaigs. Ką gali sužinoti per dieną? Išgyventi, išmukti? Ar nusistebėti, pasipiktinti, nusi-vilti...

Visi vaizdai ir išpū-džiai teka per sąmonės rėtį: vieni lengvai nuteka, be nuo-sėdų, kiti lyg žvirgždai už-kliūva, lieka, net įsigrauzia į širdį ir ilgai neramina, ne vien tik per vieną nemigos naktelę.

Sekmadienio rytas. Saulė žeme ridinėjasi: tokia skaidri ir daugiau negu šilta diena. Vidurvasaris – ko no-rėti? Rengiesi kuo lengviau-siai. Bet jei būtum ir nuogas, pasidarytų karšta. Taigi, ren-giesi estetiškai ir pagal šven-tos dienos rimtį – nors ir ne-pralенси puošėivų.

Veži kaimynes toli į bažnytelę, nes ne visi prie-mones ir sveikatos turi. Rei-kia pasivaduoti. Kartoji ir kartoji, kad neužmirštų: buto raktų, bažnytiniai duoklei pi-nigų, kitų būtenybų. Ir, pa-važiavus pusę kelio, vistiek, ima gaikčioti: nepasiėmė, užmiršo... Negi atgal grįši, kai ir taip jau baiminiesi pavėluoti į šventas Mišias.

Šnektės, šnektės... Gražus oras, šilta (atidarykit langus!), pučia (uždarykit!), Lietuva, politika, lietuviybė, viskas brangsta, rinkimai, pramogos, atostogos...

Ir – kaip tik į pamal-das! Drauge su kunigu... Bet galva tebeūžia nuo šnekų, maldos kartojasi iš įpratimo, gieda gražiai. Nedaug žmo-nių, nes jau karšta... Pa-mokslas-tradicinis: pasikar-tojanti evangelija, mylėkit Dievą...

Beveik visi pažįstami aplink. Šypsaisi, nes jau kar-toja: "Ramybės, ramybės jums"... Ir – amen.

Išėini su žmonių sro-vele. Besišypsant linksi gal-va, su keliais pasikeiti sveiki-nimais, komplimentais, klau-si apie sveikatą...

Pasikeiti spauda su draugais. Vieni kviečia pas save, kitus tu kvieti, nors abi pusės abejoja apsilankymu.

Ir eini link salės, kur knygynėlis, kur kava ir už-kandžiai, kur svečio paskaita ir diskusijos. Bet pusiaukelėj tave sustabdo: noriu pasikal-bėti privačiai, "ant dviejų akių"... Kur gi ne! Draugė - reikia išklausti. Stabteli. Randi pasiėny suoliuką. Su-sėdate, ima tekėti skundai... Vyras neišstikimas. Išgeri-ąs. Netvarkingas. Barnus –nega-lima sugyventi. O kai daug išgėręs – atsiveria pragaras. O kad ji pati kieta kaip kau-las, kad prideramai nemaiti-

na, kad nei tvarkos, nei dar-nos žodžiuose – a, kad tai lyg ir nesvarbu, lyg taip turi būti kaip yra, lyg ji be dulkelės ant sąžinės...

Ką sakyti? Ką gi pa-tarti? Kurį barsi, jei matai, kad abu kalti? Jie – nemato! Gal kuris ir kaltesnis. Bet kaip sunku padėt ant svars-tyklių žmonių nuodėmės, jų didumą ir svorį nuspręsti. (Savų – taip pat). Ir visada bus šališkumas: kuris tau gražesnis, teisingesnis, drau-giškesnis, ar kurio tu kažko-dėl nemėgai... Atrodo, lyg draugė labai daug tikėjosi iš to pasikalbėjimo. O kad vi-siems reikia skubėti... Štai, jau šaukia rengėjai į salę, pra-sidės svarbi programa.

Ir prasideda. Ir atro-do kartais, kad niekad ne-pasibaigs. Klausai ir klausai, tavo protas mėgina surišti vi-sus tuos palaidus kalbėtojo sakinius. Pagaliau imi įsijausti. Žinoma, jis, kaip ir mes, rūpinasi Lietuvos moraliniu ir ekonominiu gerbūviu, jis mėgina ir mus įtikinti, kad pagalba iš mūsų labai svarbi (jei apsti), gal ir lemtinga. Aišku, jis giria savo bendra-minčius, savo partiją, aiškina jų programą: ką darytų, jei laimėtų...

Pritariam! Aišku, mintyse pritariam: juk visa tai lietuvių tautos gerovei, gal net jos istoriniam likimui. Pritardami plojam net atsisto-dami: kad jis čia atvyko, kad į mus kalbėjo...

(O rengėjai skaičiuo-ja suaukotus pinigėlius, svarsto ir planuoja tolimes-nius bendraminčių žings-nius.)

Kaip visada, iš kam-pų – šnabždesiai. Yra nepasi-tenkinusių, nuskriaustų pirmenybės atėmimu. O yra ir jau tikrai pykstančių, galvojan-čių, kaip čia priešininkams atsikeršyti...

Salė artipilnė žmo-nių. Visi pavaišinami kava ir užkandžiais: rengėjai, iš tik-ro, pasistengė – viskas drau-giškai, kultūringai, progra-mos pravedėjas geras, atliko pareigą. Nuotaika draugiška, pakili, smagi.

Ir išsibarsto visi iš salės į saulėtą aikštę, skuba į savus automobilius, o arčiau gyveną skuste skuta pėstute: bendrieji tai bendrieji reika-lai, o yra ir savų, kurių tau niekas kitas nesutvarkys, kaip tik pats juos išvargdamas...

Ar kelias atgal trum-pesnis? Sakoma, arklys pats bėga į namus greitosiomis, nes laukia ten avižos ar šie-nas ir tyras vanduo. O čia ne arklys, o įjungtas motoras ir tavo rankomis valdomas vai-ras artina tavo namus ir po-

ilsį.

Dar išvežioji pakeliui tavo nuvežtuosius, kartais ir iki durų pavėdėji... "Ačiū, ačiū, malonu buvo...". Taip, joms buvo malonu pasivaži-nėti, nors to svarbaus susirin-kimo jau nebeprisimena... Pasivažinėjo, dienų nuobo-dulį pravedino, o dabar skil-vis reikalauja maisto, galvelė -poilsio. Kaip malonu bus už-kandus prigulti ant sofos, ar ant dar nepaklotos nuo ryto (skubant) lovelės...

O tu, pagaliau išjun-gęs motorą, eini savo buvei-nėn, vilkdamas ne kojas (juk nevaikščiojai!), o sunkią min-timis galvą. Tiek ten prikrau-ta! Ir naminių rūpesčių, ir išpūdžių iš pabuvojimo savo-je bendruomenėje, ir iš po-kalbių su pavieniais.

Ir naktis neatneša pū-kinių sapnų, o drumsčiai-si, lyg audros debesimis, tam-siais pavidalais verčiasi nuo matytų veido prie veido, nuo minties prie minties...

Kaip ten su paskaita? O, taip! Svečias iš tėvynės: su svarbiomis kalbomis dabar važinėjas po kaimus ir mies-telius – išaiškinti, kad vien jų partija atneš gerovę tautai, kai šiuos sukčius-skriaudėjus nuo valdžios sosto nuvers. Tik balsuokit! Tik mūsų ne-užmirškite! Tik susiprotėkit, atsikvošėkit – nuo jūsų daug kas priklauso. Publika plojo, pritarė...

Kolegė telefonu pra-šė knygos: ten esi, susitik au-torių, paprašyk – su autogra-fu, o jei nepavyks, tai nupirk pas knygų platintoją ir at-siųsk. Prižadėjau. O tenai – nei autorių susitikau, nei pas platintoją knygą mačiau, nei užklaustas kaimynas ją turi... Tai iš man padovanotos dedi-kacijos puslapį atsargiai iš-ėmiau ir – į paštą! Gal kolegė bus laiminga...

O dar sąžinė nerami, lyg žvirgždas ten: kodėl tik šaltai išklausiau kolegės skundą? Vien žodžiais padė-jau suniekinti girtuoklį jos vyrą... Bet kaip kitaip galė-jau jai padėti? "Vyras geria, vyras gers", – sako pijokėlių daina. O geria ir moterys! Kaip juos visus nuo butelio atitraukti? Viena tik išvada: arba geriantį gydyk rimtai, arba nuo jo bėk (skirkis, di-vorsuok, separate – kaip nori bepavadinant tą operaciją). Rodos, taip jai ir pasakiau. Bet ar to užtenka? Kodėl sap-nai drumsčiasi?...

Viena iš tų važiavu-sių – labai tyli, susimąsčiusi. Ta – iš Lietuvos. Gal ji savų pasiilgusi? Gal mes jai keisti, nesuprantami? O gal pabodo svečio gera duona, pasiilgo namų vargo ir lais-vės? Ką gali žinoti!

Kita – šneki, net per daug. Linkusi viską kritikuo-ti, greit išsižeisti – nepagalvo-janti, kad gal kitą įžeidi?... Viską imti, kas tik pasiekia-ma. O kas rytoj? –Kam rūpi rytojus, tegu juo rūpinasi. –"Carpe diem!" – "Skink die-ną!" rimtai, skink nerimtai, sukis ir grėžiokis, žiovauk ir apžiok...

Tokia diena, tokie sapnai. Tai tik viena diena. O jų daug vienišojo būity. Kam išpasakosi, kad klausysis?

Abejingai čiulba paukščiukas migdamas. Ka-tinėlis miega ir miega, gal tik vidurnaktį ant stogo padūks-ta? Abejingai skverbiasi pro langą mėnesiena.

DIENA, KURIOS NEGALIME PAMIRŠTI

Juozas Žygas

Spalio 9-toji diena primena vieną iš tų skaudžių įvykių, kurie niekuomet neturi būti užmiršti. Dabar Lietuvoje yra kalbama apie "draugystę ir draugiškus san-tykius su Lenkija". Turi būti daromas aiškus skirtumas tarp "valstybinių santykių" ir "draugiškų santykių".

Dabartiniai Lietuvos vadovai beveik visi yra baigę marksistinius institutus. Tad jie turėtų žinoti, ką Nikita Chruščiov Amerikoje lanky-damasis pasakė. Kai žurnalis-tai užklausk apie "draugystę", jis atsakė: "Kaimynas ponas Dievas duoda, o draugus pa-tys pasirenkame". Tuos jo žo-džiai aš pats per radiją girdė-jau. Žinoma, galime sutikti, kad tai, ką sovietiniai vadai užsieniuose kalbėdavo, tik užsieniui ir buvo skirta. Sa-vaime aišku, kad Maskvoje kalbėdamas jis Dievo nebūtų minėjęs.

Negalime paneigti to fakto, kad Lenkija yra ir liks Lietuvos kaimyne. Taip pat ir to negalime paneigti, kad Lenkija niekuomet nebuvo draugiška kaimynė. Galbūt tik Gedimino ir Kęstučio – Algirdo laikais žymesnių ko-vų nebuvo, kadangi Lietuva tuomet buvo per kietas riešu-tas, tad Lenkija bijojo dantis išsilaužti. O po tariamo Lie-tuvos krikšto visa tai, ko len-kai karu negalėjo atsiekti, lenkų kunigai su kryžiumi atsiekė.

Žinoma, čia ir mūsų valdovų kaltė. Tokia jau da-lia, kad klaidos dažnai lydėjo valstybės likimą. Pirmajam Pasauliniam karui aiškiai einant į galą, Lenkija pradėjo savo kariuomenę organizuoti. Prancūzija, kuri tuomet Euro-poje didžiausią svorį turėjo, bijodama bolševikų antplū-džio, rėmė Lenkiją, kaip sky-dą prieš bolševizmą. Kuomet 1919 m. pavasarį Lietuvos kariuomenė, stumdama bol-ševikus į Rytus, artinosi prie Vilniaus, lenkų kariuomenė užėmė Vilnių.

Tas Vilniaus užėmi-

mas privedė prie to, kad pra-sidėjo karo veiksmai. Santar-vininkai, kurių pagrindinis dėmesys buvo skirtas kovai prieš bolševikus, nenorėjo, kad Lenkija turėtų antrąją frontą su Lietuva. Tad norė-dami tame ruože sustabdyti kovas, jie nustatė demarkaci-jos liniją. Bet lenkai tos li-nijos nesilaikė ir toliau puolė lietuvių linijas. Tokiu būdu lietuviams teko kovoti dvie-juose frontuose: su bolševi-kais ir su lenkais.

Lietuviams sukon-centravus didesnes pajėgas Rytų fronte, 1919 m. pabai-goje bolševikai buvo nustum-ti už Dauguvos. 1920 m. lie-pos 12 d. buvo pasirašyta su-tartis, pagal kurią Vilnius, Ašmena, Lyda ir Gardinas buvo pripažinti Lietuvai.

Lenkijos karas su bolševikais vyko permainin-gai. 1920 m. liepos 15 d. Vil-nių užėmė bolševikai. Lietu-va reikalavo, kad jie pasi-trauktų iš sričių, kurios taikos sutartimi buvo Lietuvai pri-pažintos. Bolševikai rugpjū-čio 25 d. pasitraukė ir lietu-viai įžengė į Vilnių.

Kol lenkai buvo bol-ševikų spaudžiami, tai jie norėjo derėtis. Santarvininkai pasiūlė Curzono liniją laikyti demarkacijos linija. Abi šalys sutiko, bet lenkai jos nesilai-kė ir toliau į Lietuvą veržėsi. Pagaliau Lenkijos užsienio reikalų ministeris Sapiega pasiūlė derybas Suvalkuose. Tos derybos vyko Tautų Sąjungos komisijos priežiū-roje. Po kelių dienų derybų, spalio 7 d. buvo pasirašyta sutartis, pagal kurią Vilnius liko Lietuvai. Bet po dviejų dienų lenkai suvaidino gene-rolu L. Želigovskio "sukili-mą", pradėjo puolimą ir spa-lio 9 d. užėmė Vilnių.

Užėmę kraštą ir pasi-telkę vyskupą R. Jalbzykows-kį, lenkai pradėjo naikinti lietuviybę. Jie uždarinėjo lie-tuviškas mokyklas ir drau-gijas, o lietuvius kunigus iš-keldino iš lietuviškų parapijų, į jų vietą atkeldami lenkus.

- PS Form 3526, October 1994 (Reverse)

CLEVELANDE ir apylinkėse

RENGINIŲ KALENDORIUS

• **SPALIO 18, 19, ir 20 dienomis – BAL-F'o centro valdybos direktorių suvažiavimas. Rengia Cleveland'o skyrius**

• **LAPKRIČIO 3 d., sekmadienį, – Ohio Lietuvių Gydytojų draugijos metinis susirinkimas ir pietūs Lietuvių namuose. Pradžia - 12 val.**

• **LAPKRIČIO 9 d., 6:30 val. vakaro – Dievo Motinos parapijos choro rudens balius**

• **LAPKRIČIO 17 d. – Šv. Jurgio parapijos ru-**

dens festivalis – nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p.

• **LAPKRIČIO 23 d., šeštadienį, LVS-gos "RAMOVÉ" Clevelando skyriaus valdyba Lietuvių Namuose rengia Lietuvos Kariuomenės šventės minėjimą**

• **GRUODŽIO 7 d. Clevelando Lietuvių Žuvininkų klubas "LITTS ANGLERS CLUB" rengia metinę loteriją - balių. Bilietus galima užsakyti pas klubo narius**

• **GRUODŽIO 24 d. 9 val. vakaro – Bendros Kučios – Šv. Jurgio parapijos salėje**

Rugsėjo 22 d. Aidai Nerijai Bublytei, jos bendradarbės "Childs Place" – ikimokyklinio amžiaus vaikų darželio tarnautojos suruošė priešvestuvinį subuvimą – "mergvakarį".

Nė viena neišdavė paslapties apie mergvakarį. Tik dabar paaiškėjo, kad Aida Nerija Bublytė išteka už James Edward O'Meara IV-tojo. Jungtuvės įvyks spalio 26 d. Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos lietuvių bažnyčioje.

V. Bacevičius

MERGVAKARIS

V. Bacevičiaus nuotraukoje Aidos Nerijos Bublytės mergvakario dalyviai

WANTED TO BUY

STEINWAY or MASON-HAMLIN GRAND PIANO WANTED!

Any age, any condition.

Will

pay CASH and pick up:

Call 1-800-449-

3850 anytime

For rent

A 5 room double house
204 & Lakeshore Blvd. No pets
Call: 481-2419

Psychological Health Center and Alcoholism Treatment Program, Inc.

6315 Pearl Road, Suite 101
Parma Heights, Ohio 44130

Telefonas: (216) 845-9061

Faksas: (216) 8454-9062

Dr. Gintautas Z. Sabataitis Psichologas
Priimame "Medicare" ir kitus sveikatos apdraudimus

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE, INC.

40-24 235TH DOUGLSTON, NEW YORK 11363 TEL. (718) 423-6161 FAX (718) 423-3979

Skrydžių į LIETUVĄ kainos

New York – Vilnius - New York:

Spalio mėn.	\$550
Lapkričio 1 - gruodžio 12 d.	\$500
Gruodžio 13 -31d.	\$650
Sausio - vasario mėn.	\$500

Chicago – Vilnius – Chicago:

Spalio mėn.	\$715
Lapkričio mėn.	\$570
Gruodžio 1-12	\$605
Gruodžio 13-24	\$715
Gruodžio 25 – vasario 28	\$570

(Plius mokesčiai)

Atpiginti skrydžiai iš visų JAV miestų.
Vietų skaičius – ribotas.

Vytis Travel
40-24 235 St.
Douglaston NY 11363
TEL. (718) 423-6161
800-77-VYTIS

Mirus

A. † A. KAZIMIERUI RALIUI

nuoširdžiausią užuojautą reiškiame žmonai ONUTEI, sūnui TOMUI su šeima, dukterims JŪRATEI, REGINAI ir DAIVAI, taip pat visiems giminėms.

Kartu liūdime:

Irena Sušinskienė

Jonas Gudėnas

Roma ir Henrikas Tatarūnai

EUROPA TRAVEL 692-1700

LOWEST AIR FARES
available worldwide

EXPERTS ON TRAVEL TO EAST EUROPE

passports • visas • prepaid tickets

SERVING OUR COMMUNITY
FOR OVER 35 YEARS

"LEADERS IN LOW COST TRAVEL"

ATLANTA IMPORT EXPORT

JŪSŲ PASLAUGOMS CLEVELAND'E MŪSŲ ATSTOVAS:

LITMA IMPORT EXPORT
639 EAST 185 STREET
CLEVELAND OH 44119
216-481-0011

SIUNČIAME SIUNTINIUS LAIVU
LABAI SKUBIEMS SIUNTINIAMS - ORO CARGO
AUKŠTOS KOKYBĖS MAISTO SIUNTINIAI
JŪSŲ SIUNTINIUS PRISTATYSIME Į NAMUS
BET KURIOJE LIETUVOS, LATVIJOS, ESTIJOS,
BALTARUSIJOS VIETOJE, O TAIP PAT MASKVOJE,
PATERBURGE IR KALININGRADO SR.

ATLANTA IMPORT EXPORT
(312) 434-2121 arba (800) 775-7363

DIRVA

LIETUVOS VYČIŲ 83-ojo SUVAŽIAVIMO NUTARIMAS Nr. 13-96

"DIRVOS" ĮVERTINIMAS

Kadangi lietuvių savaitraštis "Dirva" visada mielai spausdino Lietuvos Vyčių žinias, nutarta, kad 83-asis Lietuvos Vyčių suvažiavimas išreikštų savo nuoširdžiausią padėką "Dirvai" ir jos darbuotojams už jų palankumą ir bendradarbiavimą. Taip pat nutarta, kad su šiuo padėkos pareiškimu būtų pasiųsta \$100 auka.

Priimta 1996 m. rugpjūčio 10d.

Vincent B. Boris
Nutarimų komisijos pirmininkas

P.S. TIRE Inc.
Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts, Mufflers, lube oil and Filter
• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN
Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm
Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 200 th St.
Cleveland, Oh. 44119
Paul Stefanac

TRANSPAK

Siuntiniai į Lietuvą laivu su pristatymu į namus
Skubiems siuntiniams – AIR CARGO

Komercinės siuntos – pagal susitarimą.
Pinigai pervedami doleriais. Nuo išsiuntimo dienos
į gavėjo rankas – per 2 - 5 dienas.

MAISTO SIUNTINIAI
Du patys populiariausi: **55 svarai įvairaus maisto už \$98 ir šventinis siuntinys už \$39**

\$98 – rūkytos dešros, mėsos konservai, šprotai, vaisių sultys, margarinas, aliejus, sūris, sausainiai, tirpi kava, malta kava, kakava, arbata, cukrus, ryžiai, makaronai, razinos, majonezas, riešutai, žirneliai, agurkai, šokoladas, aspirinas, vitaminai – 55 svarai (25 kg.);

\$39 – tirpi kava, malta kava, arbata, kakava, vaisių sultys, sausainiai, aliejus, mėsos konservai, aspirinas, vitaminai.

Jums pageidaujant, atsiųsime smulkesnę informaciją.
Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą!

TRANSPAK, 2638 W. 69TH ST.
CHICAGO, IL 60629 Tel. 312-436-7772

ROTA DEGUTIENĖ, 28262 Chardon Rd.
Willoughby Hills, OH 44092
Tel. 216-943-4662
Mūsų atstovybė Lietuvoje: Vilnius, 26-28-27, 26-24-27

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzuoti direktoriai ir balzamautojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095
Telefonas: 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėdinama,
teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

Mieli Lietuviai

1996 Metų Seimo rinkimai bus pats svarbiausias posūkis Lietuvos gyvenime. Jūs galite turėti tiesioginę įtaką Seimo rinkimuose išrinkdami asmenis, kurie dirba Lietuvos naudai.

Dr. Kazys Bobelis, ilgametis ALTO ir VLIKO pirmininkas, kovojo dėl Lietuvos išlaisvinimo virš 40 metų, o dabar, nuo 1992 metų būdamas Seimo narys ir Užsienio Reikalų Komiteto Pirmininkas, dirba kad pilnai atkurtą demokratiją Lietuvoje.

Perrinkime Dr. K. Bobelį, dirbantį Lietuvos labui ir visų lietuvių gerovei į Lietuvos Respublikos Seimą.

Dr. Bobelio Rėmėjai Amerikoje

G. Lazauskas, E. Bartkus, Dr. V. Dargis, T. Blinstrubas, A. Devenienė-Grigaitienė, V. Jokūbaitis, Dr. J. Maurukas, A. Plepys, A. Sperauskas, J. Blažys, Dr. Zalepuga, Dr. D. Degesys, K. Devenis, Dr. Milius, A. Glavinskas, Dr. G. Grinius, A. Kačinskienė, L. Stankevičius, J. Bobelis.

\$475.00 – Į LIETUVĄ
New York / Newark–
Vilnius–New York / Newark

\$550.00 – Į LIETUVĄ
Chicago–Vilnius–Chicago

Prie kainos priskaičiuokite mokesčius. Ši kaina galioja lapkričio mėnesiui ir kelionėms Naujųjų Metų sutikimo proga.

Norėdami gauti išsamesnių žinių, kreipkitės į:

Albiną arba Kristiną
BALTIC TOURS
77 Oak St., Suite 4
Newton, MA 02164
Tel: 617-965-808
800-216-5987

"DIRVAI" AUKOJO:

O. Mažeika, St. Joseph, MI	\$25
E. Luza, Clev., OH	\$20
R. Kubiliūnas, Will, OH	\$20
A. Sprindys, Dayt. B., FL	\$20
V. Cyvas, Clev, OH	\$20
V. Zavadskas, Win, Canada	\$10
A. Bernotas, Putnam, CT	\$10
R. Šilėnas, Washington, DC	\$10
O. Lukas, Chicago, IL	\$5
I. Grigaliūnas, St. Charles, IL	\$5
G. Karsokas, Clev, OH	\$5
R. Kot, Amsterdam, NY	\$3

Pastaba: Aukotojų R. Kubiliūno ir V. Zavadsko pavardės paskelbtos pavėluotai dėl kompiuterio gedimo. Atsiprašome.

*Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame*

RITA STAŠKUTĖ

Born To Travel

26949 Chagrin Blvd. #103 (Ohio Savings Building)
CLEVELAND, OH 44122
Tel: (216) 831-5530 & (800) 366-9980
Fax: (216) 831-5028

LIETUVA – 1996

Skrydžiai į Vilnių dar vis geriausiomis kainomis
Atstovaujame FINNAIR, SAS ir kitas oro linijas
Bendradarbiaujame su Lietuvos Avialinijomis

MATAS & ASSOCIATES

NORMLS

RITA MATAS • Broker • G.R.I. • Licensed Real Estate Appraiser

17938 Neff Road
Cleveland, OH. 44119
(216) 486-2530

2412 Cedarwood Road
Pepper Pike, Oh. 44124
(216) 473-2530

ADV. VYTAS MATAS teisinis patarėjas

TAUPA

Lithuanian Credit Union
Lietuvių Kredito Kooperatyvas

767 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119 **481-6677**

DARBO VALANDOS: antradienį, trečiadienį
ir ketvirtadienį ----- 9:00 v.r. – 4:00 p.p.
penktadienį ----- 9:00 v.r. – 6:00 p.p.
šeštadienį ----- 9:00 v.r. – 12:00 p.p.
sekmadienį *parapijoje* --- 11:00 v.r. – 12:00 p.p.

Kiekviena taupomoji sąskaita federalinės valdžios (NCUA) apdrausta iki \$100,000